

DARBININKAS

Vol. LVII Nr. 18

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

Penktadienis - Friday, Balandis - April 21, 1972

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

BOMBARDUOJA KARINIUS TAIKINIUS Š. VIETNAME UŽPUOLIKAI IKI ŠIOL DAR NIEKO NELAIMĖJO

Pereita savaitė Vietnamo kare nieko neišryškino — pirmasis komunistų puolimas visur buvo sustabdytas, bet nė vienos, nė kitos pusės pastangos pozicijų niekur nepakeitė. Diplomatiniam fronte tuo tarpu irgi nieko naujo neatsitiko — komunistai reikalauja atnaujinti Paryžiaus derybas, antroji pusė sutinka jas atnaujinti tik tada, kada bus sustabdytas Š. Vietnamo įsiveržimas į P. Vietnamą.

Komunistai su tankais ir artilerija bandė užvaldyti Anloc provincijos sostinę Saigono šiaurėje, bet buvo atmušti pietiečių įgulos, kuri yra mieste įsitvirtinusi. Iš Saigono jos link žygiuoja didelė kolona karių ir ginklų apgultai įgulai išlaisvinti, bet per savaitę jai nepasisekė to tikslą pasiekti.

Mekongo upės deltoje nieko naujo — ten pirmą naujos ofenzyvą savaitę buvo pasirodę partizaniniai būriai, bet ir vėl dingo.

Komunistai šiaurėje Quantri provincijos centro nepajėgė paimti. Atmušti nuo miesto laido raketas į Hue ir Danango įtvir-

tinimus, bet niekur nerodo didesnių kariuomenės telkinių — vis tebeoperuoja tankais, artilerija ir raketomis. Frontai ten tebestovi senose vietose.

Iš Saigono pusės mažiau tankų ir artilerijos, daugiau pėsčiųsinių ir aviacijos, bet pereitą savaitę ir amerikiečiai su aviacija buvo labai santūrūs — daugiausiai dirbta helikopteriais. Didieji bombonešiai tik retkarčiais tesirodė, mažesnieji kovos lėktuvai puldinėjo tik ten, kur reikėjo paremti pietų vietnamiečių pastangas išsilaikyti užimtose vietose ar palengvinti slinkimą prieš link.

Padėtis pasikeitė bal. 16 d. rytą, kada Amerikos B-52 didieji bombonešiai pradėjo bombarduoti Haiphongo uosto miesto apylinkes, kur yra Hanojaus didieji kariniai sandėliai (nafata, amunicija, sovietų telkiamos karo medžiagos). Hanojus praneša, kad ir jam teko patirti B-52 smūgių, bet Saigono ir Amerikos štabai P. Vietname šį kartą labai kuklūs su pranešimais — nieko neskelbia tol, kol nenusėda dulkės ir nepasimato tikroji padėtis. P. Vietnamo

spaudai veikia cenzūra, amerikiečiai patys susidrausmino.

Washingtonė gerai žinomos naujos komunistų ofenzyvąs galimos išmušti diplomatinės ir politinės duobės, bet prez. Nixonas tyli ir per visus galimus kanalus ragina Maskvą su laikyti Hanojaus komunistų pradėtą naują karą, padaryti paliaubas ir leisti Amerikai pasitraukti iš Vietnamo savo pasi-

rinktomis sąlygomis, o ne Hanojaus padiktuotomis. Tik viena Maskva gali tai padaryti, nes tik Maskvos suteiktais ginklais karas buvo atnaujintas. Atrodo, kad to siekiama per įvairius diplomatinis kanalus. Washingtonas tvirtina jau senokai davęs pasiūlymą dėl derybų atnaujinimo, bet Hanojus nepripažįsta tą pasiūlymą atmetęs.

JAV Senato ir Kongreso narius suruoštame priėmimo Washingtono Kapitolio rūmuose, JAV LB centro valdybos renginių vadovė Aušra Mačiulaitė-Zerr, įteikia dovaną — knygą Lithuania 700 years Senato mažumos vadui sen. Hugh Scott. Stebi JAV LB centro valdybos vicepirmininkas Anthony Novasitis (vidury) ir sen. Richard S. Schweiker (dešinėje). Nuotr. K. Cikoto.

REFERENDUMAS POMPIDOU REŽIMO POPULIARUMUI NUSTATYTI

Paryžius. — Bal. 23 d. prancūzai pakviesti pasisakyti dėl Bendrosios Rinkos išplėtimo keturiems naujais nariais — Anglija, Airija, Danija ir Norvegija. Sutartys dėl jų priėmimo jau seniai pasirašytos, bet prez. Pompidou atsiminė savo globėjo gen. de Gaulle referendumus ir šia proga tuo būdu panorėjo patikrinti savo populiarumą. Pa-

NIXONAS KANADOJE

Prez. Nixonas buvo nuvykęs Kanadon atnaujinti prieš kelis mėnesius užkluvusių pasitarimų ūkiniais klausimais. Manoma, kad susitarimas pasitarimus atnaujinti. Kalbėdamas Kanados parlamente, prez. Nixonas pareiškė, kad kiekviena valstybė turi teisę būti skirtinga ir turėti savo skirtingą politiką. Jokia valstybė negali vesti tokios politikos, kad visai dominuotų kita. Šitoj vietoj pasigirdo plojimas.

Abi valstybės pasirašė sutartį dėl Didžiųjų ežerų valymo ir apsaugojimo nuo tolimosnio užteršimo. Susitikimas buvo draugiškas. Kanados ūkiniais nacionalistams buvo pasakyta, kad Amerikos kapitalas nuėjo Kanadon kviečiamas, kad jis neprašo privilegijų, kad jo veiklos tvarkymas priklauso ne Amerikai, bet Kanados vyriausybei. Laikas, tur būt, jau buvo pribrędęs šitaip pasakyti, nes iki šiol visų kanadiškų būdų priežasties buvo ieškoma tik Amerikoje, sąmoningai užmirštant pasakyti, kad dar visai neseniai dabartinis Quebeco premjeras išrinkimo siekdamas žadėjo viską padaryti, kad bent kelis milijonus dol. Amerikos kapitalo galėtų atitraukti į savo provinciją.

prasciau būtų buvę pateikti sutartis ratifikuoti parlamentui, kaip jau yra padarę visi kiti senieji ir naujieji Rinkos nariai, bet prancūzų valdovai užsimanė padaryti kitaip.

Paskutinis referendumas Prancūzijoje buvo 1969 m. pavasarį, bet de Gaulle jį pralaimėjo, pasitraukė iš prezidentūros ir neilgt trukus mirė. Pompidou tikisi laimėti didelę daugumą ir tokiu būdu šį tą sužinoti apie savo populiarumo laipsnį parlamento rinkimams artėjant. Jis tvirtina, kad ryšium su Anglijos įsijungimu į Europą jis jaučias asmeninę atsakomybę būti atsargus, nes "tas įvykis esąs šis tas daugiau, negu Bendrosios Rinkos prapletimas. Tuo žygiu jau kuriama nauja Europa, nuo kurios daug priklauso visų Europos tautų, Prancūzijos neišskiriant, politinė, ūkinė, socialinė ir kultūrinė ateitis".

Jis mano, kad jį pareiga tokiu svarbiu reikalu sužinoti tautos nuomonę tiesioginiu būdu, kokių jis laiko de Gaulle konstitucijoj įteisintą referendumą.

Visi mano, kad už sutartis pasisakys didelė dauguma. Jeigu tokio tikrumo vyriausybė neturėtų, referendumo tikriausiai nebūtų. Bet dabar siekiama sustiprinti Prancūzijos ranką siekiant stipraus balso būsimoje Europoje ir tikimasi tuo pačiu mostu priminti tautai, kaip ji turėtų balsuoti ateinantį pavasarį renkant parlamentą.

Socialistai ir komunistai pasisakė referendumą politiniu manevru ir paragino savo narius nebalsuoti. Bet socialistų dauguma balsuos už Bendrosios Rinkos sustiprinimą, nes tokia buvo iki šiol jų politika. Vidurio grupės yra už Rinkos stiprinimą, bet prieš Pompidou parti-

jos sustiprinimą, todėl jie labai pikti dėl referendumo organizavimo. Jiems daugiau nieko kito nebeliko, kaip tik paskelbti, kad remia Bendrosios Rinkos išplėtimą, bet smerkia prez. Pompidou už tokio svarbaus klausimo "suasmeninimą". Servan-Schreiberio partija aiškiai savo argumentus už balsavimą šitaip suformulavo: "Kas prieš Pompidou—de Gaulle politiką, tas ramiausia širdimi turi balsuoti už sutarčių patvirtinimą". Tai priminimas, kad de Gaulle dukart vetavo Anglijos priėmimą į Rinką ir tokiu būdu sabotavo Europos apsiavienijimą.

Tik du pakaltinimai

Buvusių ir tebesančių kunigų bei seserų vienuolių byla, vykusį Harrisburge, Pa., apie du mėnesius, baigėsi jūry nariams nepajėgus padaryti sprendimo dėl svarbiausio kaltinimo. Jie visi buvo kaltinami sąmokslininkavę pagrobti ir "teisinti" prez. Nixono patarėją dr. Kissingerį, susprogdint Washingtono valdiškų pastatų šildymo sistemos vamzdžius ir sunaikinti keliuose miestuose naujokų šaukimo komisijų dokumentus.

Kaltai pripažinti tik kun. Berrigan ir sesuo Elizabeth Mc Allister už laisvų vienas kitam šmugeliavimą į kalėjimą ir iš kalėjimo. Judviejų susirašinėjimą palaikė buv. kalnys, susipažinęs su kun. Berrigan tame pačiame kalėjime. Vėliau jis tapo FBI agentu, kurio parodymais pasirėmus buvo sudaryta tai grupei byla. Ne visiems jūry nariams buvo įtikinantys jo parodymai dėl Kissingerio pagrobimo, todėl tuo reikalu nuomonės ir balsai suskilo. Taip atsitikus, sprendimas negalimas.

LIETUVA JAV KONGRESO RŪMUOSE

Daugiau kaip 25 senatoriai ir arti 40 Atstovų Rūmų narių atsilankė į JAV LB centro valdybos suruoštą priėmimą Kongreso nariam. Puošnioje, šalia Senato posėdžių salės esančioje patalpoje balandžio 13 priėmimą atidarė Senato mažumos vadas Pensylvanijos senatorius Hugh Scott.

Per 450 atsilankiusių svečių buvo pavaišinti tradiciniais lietuviškais skanėstais ir kava. Į priėmimą atsilankė visa eilė laikraščių atstovų, UPI ir AP korespondentai, kongresmanų ir senatorių asistentai bei jų štabo nariai. Priėmimą filmavo trys televizijos stotys. Didelė patalpa tarpais buvo perpildyta. Atsilankiusių senatorių tarpe buvo New Yorko valstybės senatoriai Buckley ir Javits, Massachusetts valstybės senatorius Brooks, Pensylvanijos senatorius Schweiker, Illinois senatorius Percy, Michi-

gan senatorius Griffin, New Jersey senatorius Case, Kalifornijos senatorius Tunney, Washingtono senatorius Hatfield ir kt. Kongr. Derwinski, Whalen, Danielson, Sarbanes, Biester ir dešimtys kitų pagerbė rengėjus ir tuo pačiu JAV lietuvių malonių atsilankymu.

Priėmimo organizavimą parėmė Pensylvanijos senatoriai Scott ir Schweiker, raštu paraginę savo kolegas į priėmimą atsilankyti. Visą organizaciją naštą JAV LB centro valdyboje ant savo pečių nešė CV nariai Aušra Zerr ir dr. Antanas Novasitis, šio darbo ėmęsi tikrą profesiniu pasirodymu.

Iš lietuvių tarpo priėmime dalyvavo Lietuvos atstovas Washingtono Juozas Kacijėkas su ponia, Amerikos Balso lietuvių skyriaus direktorius dr. K. Jurgėla su savo štabu, dr. P. Vileišis, JAV LB Tarybos narys, gausus būrys Washingtono, Baltimorės, ir Philadelphiaus lietuvių, savo darbu talkinusių LB centro valdybai priėmimo ruošime.

Priėmimo metu senatorius Richard S. Schweiker, grįžęs iš posėdžio, pranešė, jog Senato ir Atstovų Rūmų bendrai posėdžiavusi komisija sutarė praleisti tolimesnei eigai etninių grupių praiečiai tirti įstatymo projektą, siūlydama tam skirti 15 mil. dolerių sumą. Pažymėjęs, jog lietuviai yra pirmieji patyrę šią gerą žinią, sen. Schweiker pažymėjo, jog prie šio pasiekimo daug prisidėjo ir LB pastangos. Sušypsena taip pat pridūrė, kad "tai ir jūsų šiandieninių skanėstų nuopelnas".

Priėmimas LB centro valdybos buvo vykusiai suorganizuotas ir praėjo pakilia nuotaika. Negalutinėm žiniom, priėmimą aprašė "Washington Post", "Baltimore Sun" ir visa eilė kitų laikraščių. Washingtono, Philadelphiaus ir Pittsburgho televizijos stotys perdavė dalį priėmimo eigos savo žinių programose.

Puola Suomiją

Sukliko bolševikai Suomijoje ir Rusijoje, kad Suomijoje stiprėjanti atvira propaganda prieš Rusiją, prieš Maskvos primestą sutartį su Suomija ir prieš Rusijos-Suomijos draugystę. Kompartija parlamente įteikė vyriausybei paklausimą, ar ji žino, kas krašte dedasi ir ką ji mano tuo reikalu daryti. Bolševikinė spauda tvirtina, kad dešinieji antimaskvinė propagandą gauna paramą iš Amerikos. Nurodomi ir antimaskvinė propagandą remią suomių laikraščiai bei žurnalai.

Atsilygina

Sovietų spauda puldinėjo Pekiną už dialogą su Washingtonu, dabar Pekinas atsilygino priekaištu, kad Maskva užmezgusi flirtą su Chiang Kai-sheku ir greičiausiai pradėjusi slapta remti dviejų Kinijų politiką. Išvada daroma iš to, kad sovietinė spauda pavadino kuomintang valdancią Taiwano partiją, gi Chiang Kai-sheką generalisimu ir partijos galva, kurs dabar vėl išrinktas prezidentu. Anot Pekino, Rusijos išsigimėliai didesnio nusikaltimo negalėjo padaryti. Mes galim pridėti, kad ir Pekinas yra pajėgus šioje srityje su Maskva varžytis, nes to meno Rusijos bolševikai juos mokė.

Dauguma jūry narių suklupo ir susimaišė apmąstydami žodžio "sąmokslininkavimas" juridinę prasmę. Kitiems pasirodė įtartinai liudininko parodymai svarbiausiais klausimais.

Berrigan ir McAllister gali gauti kalėjimo iki 30 ir 40 metų. Bet prileistina, kad apeliacijos skundą svarstant byla susilauks linksmesnio galo.

Maskva — Budapeštas susirėmė dėl ūkinio santykiavimo

— Tarp Budapešto ir Maskvos prasidėjo apsišaudymai ūkiniais ir "ideologiniais" klausimais. Neberodomas nė oficialus, nė neprivatus draugiškumas. Spaudoje vengrai jau apkaltinti "buržuaziniu nacionalizmu".

Pirmas viešas šūvis buvo paleistas vasario 3 d. Pravdoje paskelbtu nepasirašytu pranešimu iš Budapešto. Ten kalbama apie jau plačiai besireiškiančias Vengrijoje antikomunistines, antisovietines ir nacionalistines pažiūras, priešiškas socializmui. Suprask: komunistui. Pridedama, kad partijos vadovybė joms nepritarianti, bet čia pat sakoma, kad sionistų intrigos esančios labai sustiprėjusios. Sionizmas tapatinamas su buržuaziais nuiteikimais.

Vakary stebėtojai spėja, kad Maskvoje atsirado nepasitenkinimas Vengrijoje pamažu vykdomomis ūkio tvarkymo reformomis, kurių esmė ta, kad atsiskaita sovietinio centrinio planavimo bei kontrolės ir priartėta prie vakarietiško. Bolševikai sakyti: kapitalistinio. Toji reforma davė dirbančiam žmogui daugiau prekių krautuose, geriau atlyginamą darbą ir žmoniškesnius santykius su įmonių vadovais. Vengrų pramonės produkcija ir pagerėjo ir padaugėjo. Gyventojai labiau atsisakė, bet Maskvos "planuotojų" veidai aptemo.

Neseniai lankėsi Maskvoje Vengrijos premjeras Fock ir grįžęs atvirai ir viešai pasakė, kad negavęs Sovietų vadovybės pažado duoti žaliavų, kurios reikalingos Vengrijos ūkiniam planams įvykdyti. Negavęs pritarimo nė planams Vengrijos pramonės asortimentui pajavinti ir pramonei toliau vystyti.

Visa tai sako, kad Vengrija pasinėšė tvarkyti savo ūkį nepriklausomai nuo Maskvos, bet Maskva niekad to nenorėjo ir visas ta kryptimi veikti pasiūsius pastangas kaip galėdama trukdo. Maskvos tikslas — kad viskas būtų tvarkoma per Ekonominės Savitarpio Pagalbos Tarybą. Iki šiol tai tvarkai priešinis visi satelitai, bet stipriausiai Rumunija. Pernai Maskva vėl sugrįžo prie to klausimo ir pravedė labai miglotą

rezoliuciją, dėl kurios interpretacijos vyksta tylūs ginčai. Vengrijos įvykis rodo, kad einama tuo reikalu prie susikirtimo.

Štai esminė Vengrijos skundo dalis: "Mes vengrai norėtume pagerinti pramonės struktūrą taip, kad ji geriau atitiktų mūsų tautinio ūkio tikslus. Tam tikslui reikėjo Sovietų draugų pritarimo, supratimo ir pagalbos". Bet iš Focko pranešimo sužinome, kad nieko negauta.

Apollo 16 skrenda į Mėnulį

Nauja astronautų trijulė praejusį sekmadienį, balandžio 16, pradėjo penktąją Amerikos erdvių tyrinėjimo kelionę į Mėnulį. Nusileidimas numatytas balandžio 20 d. 3:41 popiet mūsų laiku. Nusileis laivyno kapitonas Young ir aviacijos pulkininkas Duke. Tai bus devintas ir dešimtas amerikietis, savo komomis mindžioję dulkėtą Mėnulio veidą.

Tai Apollo erdvių tyrinėjimo 16 ir priešpaskutinė misija. Paskutinis Apollo 17 skrydis Mėnulim numatytas gruodžio 6 d.

Apollo 16 misija truks 12 dienų. Sugrįžimas žemėn numatytas balandžio 28 d., 3:30 v. popiet Pacifike.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS PREMĖJA KAZIMIERUI BARĖNUI

Lietuvių Rašytojų Draugijos jūri komisija: pirmininkas Pranas Naujokaitis, sekretorius Paulius Jurkus, nariai: Kotryna Grigaitė, Antanas Sabalis ir Leonardas Zitkevičius savo posėdyje 1972 metais balandžio 15 dieną Kultūros Židinys New Yorke balsų dauguma 1971 metų Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją paskyrė Kazimieriui Barėnui už knygą "Dvidešimt viena Veronika". Premija — 1000 dolerių, mecenatas — Lietuvių Fondas.

Dr. Marion Mill Preminger, Gabon respublikos garbės konsulė New Yorke, didelė lietuvių ir pabaltiečių bičiulė, mirė balandžio 16 ryte New Yorke.

AMERIKOS STUDENTAS APIE SAVO ATSLILANKYMĄ

Sovietiniai gidai naudojami turistų ignoracija ir ją gilina savais paaiškinimais

Amerikos kolegijų studentai, daugiausia iš Andersono kolegijos (Kansas), lankėsi Sovietų Sąjungoje; lankėsi taip pat Vilniuje, Taline. Vienas iš jų, Gary F. Schamhorst, Andersono teologijos mokyklos ir Indianos universiteto studentas, įspūdžius aprašė Kansas laikraštyje *The Wichita Eagle* and *The Beacon* (gautas p. R. dėka) balandžio 1.

Aprašymas parodo, į ką nukreipiamas turistų dėmesys; kiek orientuojasi patys turistai.

Vilniuje atsitiktinai sutiko architektą, kuris juos užkalbino pažinęs iš drabužių, kad jie amerikiečiai. Pasikvietė į savo 37 gimtadienio šventę. Mėginom, sako, kalbėtis, vengdami politikos, „visokiom kalbom—angliškai, vokiškai, lenkiškai, ispaniškai, rusiškai, o kur žodžių pritrūkavo — gestais. „Ir mes radom, kad nors tarp mūsų vyriausybės yra skirtumų, bet mes visi esame panašūs — mes kiekvienas juokiamės, mylime, rūpinamės gyventi.“

Informacijos autorių palydėjo į viešbutį studentas Vitas, komjaunuolis, kandidatas į partiją, kuris Lietuvą vadino mažąja Amerika, palyginti su Sovietų Sąjunga, ir prašė, kad apie tą „mažąją Ameriką“ paspasakotų grįžęs ir savo draugam.

Gidas ekskursiją nugabeno į sunaikintų žydų kapines. Ten gidas — palydovė iš Maskvos — aiškino, kad nuo karo rusų tauta daugiausia nukentėjusi, o „Amerika laukia, kad jai būtų pripažinta pergalė, kurią pelnė kiti kraštai“.

Studentas sakosi, kad jie vengė ginčytis su palydove, o minėtasis Vitas tuo metu nesakė nė žodžio, laikęsis „griežtai neutralus“. Jo vienintelė nuotaikos išraiška tebuvo jo nervinga šypsena.

Taline lankėsi liuteronų bažnyčioje, kur buvo bažnytinės sutuoktuvės priešais kryžį. Leningrade dalyvavo civilinėse sutuoktuvėse priešais Lenino biustą. „Kontrastas tarp tų dvejopų ceremonijų buvo didelis ir daug sakantis. Kryžių pakeitė Leninas. Pažvelgęs į visą grupę, pastebėjau vienos merginos virpulį“.

Masvoje nuvedė juos į Raudonąją aikštę prie Lenino mauzolejaus. Leninas čia skelbiamas nemirtingas, ir visur jo vardas garbinamas. Autorius net pastebėjęs, kad kai kas, praeidamas pro Lenina, ašarojęs. Pasidarė išvadą, kad tai iš pagarbos Leninui. Tokie esanti rusų dvasia, nors esą Rusijoje „disidentų, kaip ir mūsų krašte“.

Palydovė, kurios vardas buvo Galia, autobuse aiškino, kad „laisvė turi būti vartojama „korrektiškai“. Pasiteiravus, ką Amerikos studentai galvoja apie Sovietus, staiga pakeitė temą ir ėmė reikšti savo susižavėjimą Frank Sinatra, Greta Garbo, o

Louis Armstrongą vadino džiaz karalium. Deja, sakė, jis niekad nebuvo atvykęs į Rusiją. „Gal jam nebuvo leista“. Ką ji turėjo galvoje, sakydama „nebuvo leista“ — sako autorius. „Ar ji norėjo pakišti mintį, kad Amerikos vyriausybė neleido Armstrongui keliauti dėl to, kad jis juodukas! Ar ji gudriai pripažino, kad Sovietų vyriausybė nedavė jam leidimo. Kas — pasiliko paslaptis“.

Tos kelios nuotrupos rodo, kaip sovietiniai gidai mikliai pavaro savo propagandą. O turistai iš Amerikos, kaip šie studentai, visai nėra pasiruošę tokiam ekskursijom, kuriose jie susiduria kiekvienam žingsny su noru ką nutylėti, ką pabrėžti ar iškreipti.

Kiek Gary F. Schamhorst menkai informuotas apie lankomas vietas, rodo ir jo pasakymas, kad tas jo minimas Vitas buvo „a college student at the University of Vilnius in Polish Lithuania“.

O kai jam aprodė bažnyčias, paverstas muziejais, tai patikėjo aiškinimais ir savo aprašyme ėmė jau skelbti, kad „in order to preserve the beauty of ancient church buildings, they must be donated to the government“. Tiesniam sakiny: „Churches that have not become state-controlled, however, do continue to exist in the Soviet Union“.

Tais sakiniiais nuslepta tikrovė, nes bažnyčios ne „dovanojamos“ valstybei, bet jos yra

VILNIUJE

atimtos ir laikomos valstybės nuosavybe; visos bažnyčios yra valdžios bei partijos kontroliuojamos.

Ir toki turistai po ekskursijos tariaisi pažinę Bažnyčios padėtį Lietuvoje.

Kitai yra su laikraščių korespondentais. Jie moka patys stebėti ir daryti išvadas. Dažnai taikliai ir teisingas išvadas.

Lietuvos katalikai rodo tiesioginį kelią į tokius korespondentus. Dėl to N. Y. Times, Washington Post, Los Angeles Times, Chicago Tribune, Chicago Sun-Times ir daugelį kitų pastaruoju metu gausiai ir tiksliai informuoja. Deja, nesuras tas kelias į Amerikos bažnytinę spaudą, kuri informuoja, dauguma, labai skurdžiai.

CENTRO KOMITETAS ŽINO, KĄ Kiek instancijų reikia REIKIA SIŪSTI... pereiti, norint išvykti į kongresą

Sovietų mokslininkas Z. Medvedevas pasakojo, kaip jis buvo pakviestas į tarptautinį gerontologų kongresą San Francisco. Savo pranešimo negalėdamas pasiųsti oficialiu keliu, jį surašė privačiame laiške.

Toliau istorija su jo paties išvažiavimu į kongresą.

Ministeris prof. V. Eliutinas — pasakoja Medvedevas — sutiko, kad jis vyktų. Buvo pranešta akademijai, kad paruoštą visą išvykimo bylą. O ji nebuvo paprasta. Pagal taisykles reikėjo daugelio formulių sągumo sumetimais. Reikėjo visų dokumentų po tris kopijas; reikėjo 12 asmenų nuotraukų; reikėjo po tris kopijas pareiškimų apie vykstancio charakterį. O tuos pareiškimus turėjo rašyti jo buvę ir esą viršininkai. Pareiškimus turėjo patvirtinti partijos komiteto susirinkimas. Visi tie popieriai tada turėjo būti pasiųsti ministerijai. O iš ministerijos ėjo į partijos centro komitetą.

Mano išvykimo byla perėjo visus tuos laiptus — rašė Medvedevas — iki gegužės galo, ir aš buvau painformuotas iš aukštesniųjų ir vidurinių mokyklų ministerijos, kad išvykimo leidimas yra ministerio pasirašytas dviejų savaičių laikotarpiui.

Viskas, rodėsi, vyksta gerai. Birželio 15 atėjo iš San Francisco ir konferencijos ar kongreso programa.

BET STAIGA...

Pora dienų nuo programos gavimo nelaukta Medvedevas šaukiamas į ministeriją. Ten užsienio reikalų skyriaus pareigūnas pasakė, kad Medvedevui kelionė į Ameriką nesanti patvirtinta ir kad jis turįs savo kolegas užsieny painformuoti, jog atvykti negalės. Ne-

galėsia dėl darbų, dėl ligos ar dėl šeimininių reikalų.

Nustebintas tokios eigos, Medvedevas atsisakė rašyti taip, kaip jam liepė, kol jam nepasakoma, dėl ko jo kelionė atšaukiama.

Kitą dieną jis prašėsi priimamas ministerio, bet buvo nukreiptas į jo pavaduotoją prof. M. A. Prokofevą. Pavaduotojas apgailestavo ir pasiūlė taip pat atsisakyti nuo pakvietimo. Priežastis — sakė Prokofevas — gali būti „nesveikata“. Medvedevas mėgino ginčytis, ir Prokofevas buvo, tuo nustebintas. Medvedevas sakėsi, parašysiąs tiesiog, kad ministerija nepritaria jo kelionei. Prokofevas tuo pasipiktino ir ėmė kaltinti Medvedevą patriotizmo stoka. Garbingas Sovietų pilietis — sakė Prokofevas — niekad nesmerks savo vyriausybės bet kokio padalinio užsieniečių akys. Paskui Prokofevas paskambino akademijos rektoriui, kad Medvedevui pavartotų auklėjamąsias priemones.

APELIACIJA Į PAČIĄ VIRŠŲNĘ

Medvedevas patyrė, kad partijos centro komitete yra išvykų komisija ir jos prieky yra partijos centro komiteto sekretorius M. A. Suslovas. Jam Medvedevas pasiuntė memorandumą su visų kvietimų nuorais. Išdėstė memorandumą, kaip toli yra pažengusi gerontologija Amerikoje ir kiek maža tas mokslas padaręs Sovietuose.

Po dešimties dienų paskambino Medvedevui jo įstaigos telefonu, kurį buvo įrašęs į memorandumą Suslovui. Mokslo ir aukštesniojo švietimo instruktorė Filipova pakvietė jį rytojais dienas.

Naujos vilties pagautas, Medvedevas pravėrė Filipovos kabineto duris. Net nepasiseikė, jį aštriai paklausė:

„Drauge Medvedevai, ar tamsta skaitai laikraščius?“

„Žinoma, skaitau“.

„Tai, matyt, tamsta nepakankamai atidžiai skaitai. Tamsta turėtum žinoti, kad jie siunčia lėktuvus U-2 ir nuleidžia parašiusiais šnipus. Ir tamsta nori daryti jiems vizitą“.

„Aš ne vizito rengiuosi — ten kongresas — be to, tarptautinis, ne amerikiečių“.

„Na, gerai, tegul jis bus tarptautinis. Bet jeigu toks tarptautinis kongresas būtų Vakarų Vokietijoje, ar tamsta vis tiek vyktum?“

Tokis dialogas, nieko, gero nežadėjo. Kai ją paklausiau, rašo Medvedevas — kodėl man daroma išimtis, kai tuo tarpu delegacija iš Sovietų Sąjungos vis dėlto vyksta į kongresą, Filipova atkrito:

„Gerai, tegul delegacija vyksta! Ji grįš ir tamsta papasakos, kas ten buvo. Ji pagarbens visą medžiagą, kuri tamsta rūpi. Centro komitetas žino, ką reikia siųsti“.

DELEGACIJA BE MEDVEDEVO

Rugpjūčio 5 maža delegacija išvyko. Ją išleidau — sako Medvedevas — iš aerodromo. Joje buvo penki smulkesnieji mokslininkai ir vienas jaunas KGB pareigūnas jiems prižiūrėti. Jis buvo įrašytas kaip instituto mokslinės informacijos tarnautojas.

Po mėnesio aš skaičiau delegacijos paskelbtą apyskaitą. Paskutinis paragrafas buvo vertas ypatingo dėmesio:

„Visi sovietiniai mokslininkai elgėsi garbingai ir griežtai drausmingai. Tačiau vienas grupės narys, draugė R., ne visada elgėsi pagal vadovo instrukcijas — nedalyvavo posėdžiuose ir mėgino daryti ekspedicijas į parduotuves“.

Medvedevo istorija tuo nesibaigė — jam atsirūgo jo susirašinėjimas su užsienio mokslininkais.

AUKA UNICEFUI

— J. Tautų Vaikų Fondo (UNICEF) Amerikos komitetas perėitį savaitę įteikė Fondo vadovybei 8,600,000 auką. Pinigai surinkti iš privačių asmenų ir organizacijų. Rinkliavoje dalyvavo ir 3.6 mil. Amerikos vaikų panaudojant Halloveno sezoną. Tai yra 1971 m. rinkliavos vaisiai. Per 19 metų Amerikos komitetas tai J. Tautų organizacijai yra davęs 75 mil. dol.

Dar buvo surengtas ir specialus koncertas Bangladešo vaikams gelbėti. Iš to parengimo Unicefas gavo 1,465,000 dol. Taigi viso per paskutinius metus amerikiečiai suaukojo Unicefui virš 10 mil. dol.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Filmas patarnavimas įdedant naujas dailis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0837. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokal nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. bimio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SVELSKIS — Lietuvos advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. S. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSEVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Tekeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ slunčių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant slunčius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekų pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštą dienomis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polidovūninių pietūs. Pirmos rūšies Lietuvos maistas prieš namą kainas.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLĄ — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Daktis ir Albertas Radžinas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MONUMENTS HOLLANDER-CYPRESS CORP. — kapinėm paminklų projektotojai ir statytojai, 800 Jamaica Ave. Brooklyn, N.Y. 11208. Priešais Cypress Hills kapines. Tel. AP 7-2332. Užsakymai atliekami visose kapinėse.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papildom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobuviams. Pristatom ir namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maištos, spalvotos, lovos užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga-u vykti ir į kitus miestus), portretai, meno darbų nuotraukos ir kiti fot-patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4877.

Lietuviškam rajone —

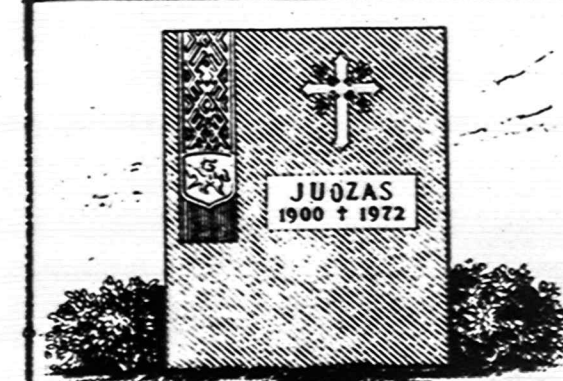
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454-9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA**

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose keliųjų reikaluose:

LEKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:

INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)

GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

Atvelykio popietėje, kurią rengė LMK Federacijos New Yorko klubas balandžio 9, loterijon buvo išleistas dail. Onos Paškevičienės paveikslas, kurį laimėjo aktorius Henrikas Katinskas. Nuotr. V. Mazelio

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtina išreikšti redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Prieš kelionę Maskvon

Ne viena Alta rūpinasi įteikti prezidentui Nixonui petijciją, kad užtarytų Maskvoje S. Kudirą. Rūpinasi ir tarptautinė taryba, kad užtarytų žydus. Rūpinasi ir kiti kiti reikalais.

Ar į tuos rūpesčius bei prašymus bus atsižvelgta? Ar nebus jiems priešingų interesų, kuriems prižadant bus verčiamas atiduoti pirmumą ir vardan jų nutylėti anuos, prašomuosius?

Jungtinės Valstybės — rašė Twin Circle (bal. 2) — idealizmas, kuriuo Amerika buvo populiari paskutinį šimtmetį, greitai blėsta. Pirmenybė atiduodama kitom vertybėm — pirmiausia ūkinėm, bizniui.

Biznio interesai braujasi ir į prezidento misiją Maskvoje. Ta kryptimi prezidentą spaudžia didžiojo kapitalo atstovai.

Kapitalo veržlumą į Sovietus prilaikydavo vyriausybė ir Kongresas — draudė išvežti strategines reikšmės prekes ir komunistinio režimo kraštus. Kapitalo atstovai mokėjo draudimą apeiti, bet sykiu spausdė vyriausybę, kad draudimą atšauktų. Ir eilei tų prekių draudimas jau atšauktas. Eilei firmų leista derėtis su Sovietais dėl prekybos. Nuo pereinamųjų metų lapkričio vyriausybė pati siuntė prekybos sekretorių Stans į Maskvą; dabar pasiuntė žemės ūkio sekretorių Butz. Po Stans kelionės pilna burna imta kalbėti apie fantastines prekybos galimybes — ne už šimtus milijonų, bet už milijonus.

Ir šitie ūkiniai interesai turi daugiau pretenzijų diktuoti politikos kryptį.

Amerikos kapitalo noras gauti Sovietuose rinkas, investuoti kapitalą į gamybą Sovietuose iš dalies sutampa su Sovietų norais; su noru gauti javų, gauti žemės ūkio mašinų, gauti ilgalaikius kreditus net Si-

biro upėm (Ob, Irtyš, Jenisei, Pečora) pasukti nuo šiaurės į pietus — į Kaspijos, Aralo jūras.

Bet esama tarp Amerikos ir sovietinio kapitalo ir skirtingų interesų. Amerikos kapitalas kaip azartinis žaidikas gyvena optimistine iliuzija: šaltasis karas baigtas; ideologiniai skirtumai sau, ūkinis bendradarbiavimas sau. Sovietams tas ūkinis bendradarbiavimas neatskiriamas nuo politinių ir ideologinių siekimų.

Ši skirtumą matydamas, R. R. Bowie, Harvardo Centro tarptautinėm problemom direktorius, įspėja: 1. Esą mūsų nelaimė, kad nematom, jog žodžiai "detante", "koegzistencija" Sovietų vadų lūpose neįreikia to, ko mes norime: "gyventi ir leisti gyventi kitiems"; priešingai, sovietai neatsisako nuo ekspansijos ir ją sėkmingai vykdo. 2. Sovietai vengia atominio susidūrimo. Jo vietoj nori Vakarų technologijos pagalba pagreitinti savo ekonominį augimą, aprūpinti gyventojus buitine prekėmis, nuslopinti augantį disidentinį sąjūdį, skaldyti Vakarų vienigumą. 3. Sen. Mansfieldo reikalavimas atitraukti Amerikos kariuomenę iš Europos ir sen. Fulbrighto reikalavimas nutraukti radijo siuntimus ("Free Europe ir Liberty") padeda sovietinei ideologijai stiprėti, padeda silpninti tas disidentines jėgas, kurios koegzistenciją taip supranta kaip ir Vakaruose (Chr. Sc. Monitor bal. 6).

Didžiojo kapitalo spaudimas sunkins manevruoti prezidentui Maskvos derybose. Sunkins manevruoti taip pat jo paties noras parsivežti iš Maskvos sutartį, kuri būtų jam naudinga rinkimų propagandoje.

Sovietai tai žino, ir tai padės jiems reikalauti didesnių nuolaidų.

LIETUVOS ISTORIKŲ ŠEIMA VĖL SUMAŽĖJO

Lietuvoje mirė kun. dr. Juozas Stakauskas

Nepriklausomos Lietuvos laikotarpis paruošė eilę talentingų istorijos specialistų. Didžiąją jų dalį antroji Sovietų okupacija atbloškė į Vakarus. Bet laikas jų skaičių žiuriai mažina. Jau mirė čia dr. Adolfas Šapoka, kun. dr. J. Matušas, dr. Konstantinas Avižonis, Pr. Pauliukonis, dr. J. Deveikė, prof. dr. Zenonas Ivinskis.

Iš Lietuvoje pasilikusių tos generacijos istorikų š. m. kovo 2 pasitraukė kun. dr. Juozas Stakauskas.

J. Stakauskas vilnietis — gimęs 1900.VII.24 Degsnės kaime Mielagėnų v. Švenčionių ap. mokėsis Vilniaus Rytų gimnazijoje, o 1919 atėjo (pėsčias) į Mariampolę ir čia 1919-1922 mokėsi Rygiškių Jono gimnazijoje.

Globojamas prel. J. Laukaičio ir paskatintas arkiv. J. Matulaičio, gimnaziją baigęs, išvyko į Inšbruko universitetą. Ten studijavo teologiją ir buvo išventintas į kunigus 1926. Nuo tada persikėlė į Vienos universitetą ir istorijos mokslus baigė 1930 daktaro laipsniu. Parvykęs į Lietuvą vikaravo, buvo mokytojas Mariampolės ir Kauno gimnazijose, bet nuo 1934 buvo paskirtas Kauno centrinio archyvo vedėju. Tai atliko jo pa-

linkimą draugauti su dokumentais, su praeities šaltiniais labiau nei su žmonėmis. Atgavus Vilnių, buvo paskirtas Vilniaus valstybinio archyvo direktoriumi. Sovietams antru kartą okupavus Lietuvą, J. Stakauskui teko grįžti gynai į kunigo pareigas — Gelvonų ir Kazokiškio klebonas, Kauno kunigų seminarijos profesorius. Sveikatai susilpus apsigyveno Žasliuose kaip altaristas ir čia daugiau draugaudamas su knygom.

Istorikas ir kunigas — buvo dvi Stakausko gyvenimo šakos. Abiejose jis nebuvo eilinis.

Kaip istorikas pasižymėjo visai šiai kartai būdingu bruožu — rūpestinga dokumentacija, atsargiu, saikingu dokumentų aiškinimu pagal tiriamo laikotarpio dvasią ir faktus. Pradėjo nuo Lietuvos senovės. Jo disertacija buvo "Lietuva ir Vakarų Europa XIII amžiuje". Istorikai laiko ją geriausiu tuo amžiu nagrinėjančiu veikalu. Jau vėliau nuo vidurinių amžių perėjo prie naujausių Lietuvos istorijos laikų — prie tautinio atgimimo epochos. Šią epochą vaizduoja jis turinėjimuose apie tautinę sąmonę Žemaičių ir Seinų kunigų seminarijose.

Pereiti prie šio laikotarpio

jį paskatino istorinės tiesos meilė ir įžvelgimas, kad tautinio atgimimo laikotarpis ligi tol yra tendencingai rodomas. Čia jis nevengė susiremti su senesnės kartos istorikais. Kai prof. V. Biržiška vyskupą Valančių laikė "dviveidžiu" ir paneigė jam lietuvišką sąmonę, Stakauskas pasirodė (Židinys 1939) su priešinga teze, ją pagrindė dokumentais ir argumentais. Ilgainiui ir V. Biržiška pakeitė savo nuomonę.

Stakauskas kunigas nebuvo toks kaip daugelis savo išore. Buvo silpnos sveikatos, bet kuo mažiausia ja rūpinosi; tenkino kuo paprasčiausiom sąlygom savo gyvenimui; nekreipė dėmesio į savo drabužį; nešiojo barzdą. Savo esmėje buvo giliai religingas ir širdyje turėjo daug žmoniškumo. Savo archyve Vilniuje jis atitvėrė dalį archyvo sieną, už kurios laikė prigludęs iš geto pabėgusius žydus.

Tie jo išgelbėtieji neužmiršo jo — mirusio.

Paskutinės dienas praleido Vilniaus ligoninėje. Jausdamas, kad tai paskutinės dienos, reikėdė norą, kad jį palaidotų Mielagėnuose, kur ilsisi ir jo tėvai. Bet esą arkivyskupijos valdytojas ar kas kitas jį nuo to

atkalbinėjo. Tada pasakė: "Laidokite, kur norite".

Prieš vežamas atgal į Žaslius, buvo pašarvotas Vilniuje arkivyskupijos kurijoje. Nors kunijos namai prie pat šv. Mikalojaus bažnyčios šventoriaus, bet išlydėdami į Žaslius karsto į bažnyčią nenėšė. Norintieji negalėjo palydėti į Žaslius, nes tebuvo viena mašina. Tarp kelių lydėjusių buvo kun. V. Svogžlys-Milžinas.

Žasliuose kovo 5 gedulinas mišias laikė vyskupas Labukas. Bažnyčia buvo išvairikuota plonyčiais pušų šakelių vainikais. Karstas labai kuklus — kaip ir jo gyvenimas. Presbiterijoje eilė kunigų su vysk. Kriščiūnu. Žmonių nedaug.

Vienas prisitaręs: esą jei tai būtų Suvalkijoje, tai žmonių per kunigo laidotuves būtų minios — minia nuo bažnyčios iki kapų.

Kitas: jei Mielagėnuose būtų laidoję, tai būtų buvę tikros rekolokacijos.

Pamokslą pasakė po mišių kun. Br. Bulika. Pasakė eilę superlatyvų. Labiausiai pabrėžė velionio drąsą, kaip jis karo laikais gelbėjo žydus ir kt. Prie duobės kun. V. Aliušis kunigų seminarijos vardu tarė trumpą atsisveikinimo žodelį. Vysk. Pavilionis pašventino duobę ir, užgiedojęs Viešpaties Angelas, tuojau su vysk. Labuku nuėjo, o vysk. Kriščiūnas dar palaukęs, kol baigs giedoti. Oras buvo gražus, nešaltas. Kunigai ir žmonės nenorėjo taip greitai skirstytis.

Kai visi išsiskirstė, prie kapo buvo matyti šeši gyvųjų gelijų vainikai: Mariampolės Rygiškių Jono gimnazijos bendradarbių, Gelvonų parapijiečių, Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos. Kiti du be užrašo, kieno jie yra. Šeštasis buvo su įrašu: "Neužmirštamam kun. Juozui Stakauskui. Išgelbėti nuo hitlerininkų žydai".

Po laidotuvių vienas pasakojo, kaip vienas žydas pasiėmė nuo kun. Stakausko kapo žemės žiupsnį kaip relikviją. Kažkas iš vilniečių pasakojo, kad viena žydė, atvykusi iš Klaipėdos, bučiavusi mirusiam rankas ir kojas.

1971 metų Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija: sėdi iš k. į d. kun. J. Borevičius, S. J., dr. J. Valaitis — kom. pirm., stovi iš k. į d. rašytojas A. Kairys, dr. F. Kaunas, J. Kavaliūnas ir dr. A. Razma. Lietuvių Fondas 1971 metais paskyrė iš pelno 40,000 dol. neturvybės reikalui. Nuotr. dr. K.A.

JUOZAS
ERETAS

TARNYBOJE LIETUVAI

35

Sekcijos kūrėsi kuopose, jei taip galima pasakyti, specialybių pagrindu, vėnu pasirinktu klausimu domėtis. Pasekanti vyskupo Valančiaus išpopuliarinta blaivybė, bene pirmiausia pavasarininkų kuopose pradėjo atsirasti blaivininkų, vėliau abstinencijų sekijos. Dar vėliau atsirado ir eucharistininkų sekijos, bet ilgainiui jos lyg darbo neteko, nes visi pavasarininkai buvo pratęmami savo religiją geriau pažinti ir sąmoningiau praktikuoti.

Prof. Ereto tikslas buvo dinaminti veiklą. Gi tai buvo galima padaryti tik įvairinant jaunimo dėmesio vertus objektus, skatinančius jį aktyviai į darbus įsijungti. Taip be dėmesio religinei kultūrai ir kovai su alkoholiu atsiranda sportas, pramogų kultūrinimas, pradeda subręsti visuomenininkų sekijos, per kurias jaunimas buvo pratinamas susipažinti su krašte esančiomis kitokiomis pasaulėžiūrų grupėmis, domėtis krašto ūkine veikla, jas veikiančiomis jėgomis ir tokiu būdu ruošti būti sąmoningais piliečiais.

Rajonai. — Su J. Ereto atėjimu, ypač po Šiaulių sąskrydžio, pajustas reikalas tarp kuopų ir

centro turėti tarpininkus. Tai nebuvo vien tik techniško ryšio reikalas, bet didesnio būrio pačio jaunimo įtraukimas į vadovavimo darbus. Pats jaunimas kuopose tada dar neturėjo didesnio įgudimo organizaciniame darbe, jam reikėjo pagalbos iš šalies. Ji negalėjo visu glėbiu ateiti iš centro, jos reikėjo ieškoti ir ją organizuoti kur nors arčiau kuopų.

Taip atsirado rajonai, kurių ribos vienur buvo apskričių sienos, kitur mažesni plotai. Kur apskričių miestuose buvo gimnazija, ten gimnazistai ateitininkai buvo tas būrys, iš kurių buvo telkiama pagalba pavasarininkams. Įkūrus apskrities rajono vadovybę, atsirado daugiau progų įjungti į pavasarininkų veiklą ir jaunuosius kunigus, kurie gana greit apsiprato su tuo darbu ir jį pamilo.

Turint rajoninę vadovybę, atsirado ne tik daugiau besipratinančių vadovauti, bet ir daugiau iniciatyvos pačiam kaimo jaunimui darbo surasti. Silpnesnės kuopos galėjo susilaukti pagalbos iš kitur, kur jos buvo daugiau. Rajono vadovybė jau galėjo sukviesti savaitgaliais gabesnius kuopų narius pasimokyti organizacinio darbo: pirmininkauti susirinkimams, rašyti protokolus, deklamuoti eilėraštį, pamėginti sukombinuoti mažą prakalbą, paskaityti susirinkime laikraštį rastą įdomų straipsnį, paskelbti "Pavasary" rastas visiem įdomias žinias, nes tais laikais keleriopai daugiau buvo pavasarininkų, negu "Pavasario" prenumeratorių. Rajono vadovybė buvo pats tinkamiausias vienetas organizuoti įvairiausius kursus, kurie pasidarė labai populiariūs ypač po pirmojo Kauno sąskrydžio.

Regionai. — Atsimenu centro valdybos posėdį, kuriame J. Eretas pirmą kartą iškelė naują organizacinę technikos tobulinimo etapą — regionus. Prireikė kelių posėdžių tuo klausimu išsiginčyti. Pradžioje visi jį puolė, kaip vilkai, pavadinom sumanytą nereikalinga išmone. Vos tik buvom įtvirtinę regionus ir labai tuo džiaugėmės, nes iš gyvenimo praktikos jau buvome patyrę jų naudingumą. Kursų rengimas rajonuose jau buvo įsibėgėjęs, kaimo jaunimas greit juos pamėgo, nes per juos jis plėtė akiračius ir mokėsi gyventi savo šeimoje, savo valsčiuje ir savo valstybėje. Ką mum begali duoti rajonų sugrupavimas į didesnius vienetus?

Kurį laiką mes ir pasilikom su savo nuomone, kad darbo našumui regionai nereikalingi. Bet juos priėmė oficialiai taip, lyg būtume buvę karščiausiu jų šalininkais. Regionų ribas sutapatinom maždaug su lietuvių žemių robom ir gavom šiaip pavadintus keturis vienetus: Žemaičių regionas, Aukštaičių regionas, Dzūkų regionas ir Sėdūvos regionas. Labiausiai buvo ta reforma patenkinti žemaičiai ir dzūkai, imatę čia galimybę savaimingai pasireikšti ir "patys valdyti". Juk ne be reikalo Lietuvos nepriklausomybę atstatant ir vieni ir kiti buvo užsige savo atskiras respublikas turėti!

Įkūrus Lietuvos bažnytinę provinciją, prof. Ereto įžvalgumas administracinę pavasarininkų sąjūdžio reorganizaciją pastūmė dar toliau — regioninių vienetų ribos buvo sutapatintos su naujųjų vyskupijų ribom ir pavadinti jų vardais: Kauno, Kaišiadorių, Panevėžio, Telšių ir Vilkiškio. Šitas persitvarkymas suartinio sąjūdžio veiklą su vyskupų globa ta prasme, kad vyskupijų administracijose buvo paskirti kunigai, kurie specialiai rūpinosi jaunimo organizacijų darbo plėtimu ir jam reikalinga pagalba. Taip pavasarininkų sąjūdis gavo didelę pagalbą — penkis jaunimo direktorius — po vieną kiekvienoje vyskupijoje.

Atskirai vyrai, atskirai merginos. 1932 m. gruodžio 28-29 įvykusi pav-kų konferencija įvykdė paskutinį organizacijos rūbo keitimą — įkurtos atskiros vyrų ir mergaičių sąjungos su savo viena kitos nepriklausančiomis vadovybėmis, sujungtom vienoje federacijoje.

Ir nebebuvo pirmininku, prof. Eretas pats atėjo tos paskutinės reformos reikalo ginti. Štai esminis jo pasisakymo posmas: "Atėjo laikas "Pavasario" mokyklą padaryti tikra auklėjimo ir gyvenimui ruošimo mokykla. Ir čia sutikome kliūtį — mišrus darbas kuopose netinka tokiam rimtam uždaviniui, kurį mums pastatė pats gyvenimas ir pro kurį tylosis praeiti reikėtų stabdyti s-gos pirmynėigą... Gera organizacija — galin-gia sąmoninimo mokykla. Organizacija turi papildyti tai, ko jaunuolis negavo šeimoje ir mokykloje. Organizacija — didžiausia visuomeniškumo mokykla... Tos mokyklos auklėtojai turi pareigą įsigilinti ir savo auklėtinį sielą ir pagal tai parinkti jiems auklėjimo priemones. (Bus daugiau)

BAŽNYČIOJE
IR ŠALIA JOS:Tvarkos ir pakrikimo ženklai
tikėjimo reikaluose

Vyskupų sinodas pernai užpildė šiek tiek alyvos ant įsiužusio bažnytinio gyvenimo bangų.

Labiausiai įsiužusi banga buvo reikalavimas panaikinti privalomą kunigams celibatą. Sinodas vieningai pasisakė už celibatą. Tai nepatenkino celibato priešininkų. Jie ir toliau mėgė savo siekti organizuoti būdą: per vadinamą kunigų federaciją, per kai kurias specialias sudarytas pasauliečių sąjungas. Bet tiems, kurie yra šalia tų federacijų ir sąjungų, anas sinodo nutarimas išblaskė abejonų.

Antra banga buvo tariamasis demokratijos principo reikalavimas bažnytinėje santvarkoje — tiek renkant popiežių, tiek vyskupus, gal pagaliau ir klebonus. Išsiaiškinta, kad popiežiaus rinkimas nėra esminis būdas. Ir popiežiaus galvojas apie rinkimus, kuriuose galėtų dalyvauti ne tik kardinolai, o kai kurie kardinolai ir visai negalėtų dalyvauti. Išsiaiškinta, kad kolegijinė santvarka vyskupai gali patarti popiežiui, bet kolegijinis sprendimas galioja tik sykiu su popiežium.

Tokie pareiškimai kaip kun. Kuengo prieš popiežiaus „neklaidingumą“ liko tik partizaniniai pasisakymai.

Trečia banga buvo prieš Bažnyčios autoritetą ir jo reikalingumą iš viso. Prieš Bažnyčios autoritetą skelbiamas paties asmens apsisprendimas kaip tikėti ir kaip elgtis; tas apsisprendimas pridengiamas „asmeninės sąžinės“ vardu. Išsiaiš-

kinta, kad asmeninė sąžinė tėra vienas žmogaus veiksmų vairuotojas. Bet yra ir antras: šalia subjektyvinės asmeninės sąžinės yra dar objektyviniai Dievo dėsniai, kuriuos aiškina Bažnyčia.

Tais atžvilgiais Bažnyčia, kaip tikėjimo aiškinamoji ir mokytoji institucija, pereitais metais buvo sustiprinta.

O tačiau... Tačiau tos bangos, bangelės nenurimo. Jų ženklai stipriai jaučiami Europos ir Amerikos bažnytinėje bendruomenėje. Labiausiai tarp jaunimo.

1. TOLIMAS NUO BAZNYČIŲ

St. John's universiteto msgr. G. A. Kelly, kaip rašo The Tablet sausio 20, apskaitymu, mokyklinis katalikų jaunimas mažiau bedalyvauja sekmadienio mišiose. Esą 1967 m. vidurinių mokyklų katalikų jaunimas dalyvavo 65-80 proc., dabar tas procentas kritęs iki 30-40.

Tik trečdalis jų laiko privalomų dalykų moterystę sudaryti kunigo akivaizdoje. Anksčiau tai savaime buvo aišku.

Vietoj bažnytinės praktikos, maldos, sakramentų jaunimas laiką svarbesniu dalyku dalyvauti socialinėje veikloje. Esą šeši iš dešimties vaikų ir aštuonios mergaitės asmeniškai dalyvauja „neturtingųjų globos jime“ ir „tarprasinės harmonijos“ veikloje.

Šio pareiškimu duomenys sutampa su Gallupo duomenimis, kad bažnyčias mažiausiai lankąs jaunimas tarp 20-30 metų.

2. ARTĖJIMAS Į MISTIKĄ

The Chr. Sc. Monitor (sausio 20) pranešimu, iš 24 kolegijų kapelionai bei religijos dėstytojai informavo apie kolegijų jaunimo stiprėjantį susidomėjimą religinėmis ir dvasinėmis vertybėmis. Nors jis esąs abejingas bažnyčiom, bet domisi religiniais kursais ir juos lanko labiau nei bažnyčias; domisi orientalinio mistikizmo ir Jėzumi kaip istoriniu asmeniu. Iš to susidomėjimo emė organizuoti katalikų „pentekostalinis“ sąjūdis, organizuoti vadinami „Dievo vaikai“. Tai postūkis nuo hippy, kurie jaunimo jau ima nebeaptenkinti.

Kiti eina į kitą kraštutinumą — okultizmą, astrologiją ir net satanizmo kultą.

Time žurnalas (sausio 24) aprašinėjo, kaip ši „Dievo vaikų“ grupė iš Amerikos persimetė į Europą ir net Vietnamą. Ji mėgina praktikuoti bendruomeninį gyvenimą. Tariai, taip darydami pasekė pirmaisiais krikščionim. Savo pirmtakais laikė šv. Pranciškų Asyžietį ir šv. Tomą Akviniatį, kurie taip pat pasitraukė iš šeimos gyvenimo, pajutę pašaukimą. (Tačiau tokiame bendruomeniniame gyvenime išlaikyti kreipiasi paramos iš biznierių, nors visą šią santvarką laiko sugedusią).

Kalba vyskupas V. Brizgys Chicago demonstracijose prieš religijos persekiojimą Lietuvoje.

Demonstrantai, suklaupe gatvėje, meldžiasi už persekiojimus Lietuvoje. Maldom vadovauja Jurgis Bradūnas.

Times (dar gruodžio 26) rašė, kad politinis radikalizmas universitetuose silpsta: Aktyvistai pamatė, kad jų smurtas pasiekia priešingus rezultatus. Augs užsimojimas keisti žmogų iš vidaus. Augs „Jėzaus kultas“, kuriame mato ne tik sektingą žmogų, bet Dievą ir tiki jo stebuklus.

3. REVOLIUCIJA AR KONFORMIZMAS?

Sis jaunimo bruzdėjimas tikėjimo atžvilgiu skirtingai aiškinamas. Vieni, laikydami jaunimą iš prigimties idealistais, mato juos nusivylus aplinkinio gyvenimo farizeizmu, veidmainiavimu. Jie laiką tą visuomenę, sykiu ir Bažnyčios santvarką, nebeįsivaizduoja ir dėl to nuo jos nusisuka, nusisuka nuo viso „establishmento“ tvarkos gyvenimo. Tai dvasios revoliucija.

Kiti laiko tą jaunimą auka aplinkos, kurios atmosferoje auga jų dvasia. Auka pirmiausia, autoritetų, kurie, šaukdami prieš komformizmą, paglemžia jaunimą tam komformizmui, kurį perša jų mokytojai. Būtent: ignoruoti visus autoritetus (išskyrus save); atskelti vaikus nuo tėvų, verčiant kalbę tėvams už vaikų charakterio trūkumus (Edipo kompleksas); nepasitikėti moraliniais nei teisiniais dėsniais, nes moralė tesanti aplinkos papročių padaras, o aplinka keičiasi, taigi ir dorinės normos keičiasi, esančios reliatyvios; nepasitikėti nei teisiniais dėsniais, nes teises leidžia korupcijos suėsta visuomenė savo naudai; daryti tai, kas duoda visai asmeni prigimčiai pasitenkinimą, sujudina jos galias (ar tai seksas, ar narkotikai).

Jaunimas yra viręs šių doktrinierių (o kartais šarlatanų ar svetimų agentų, griaujančių visuomenę iš vidaus) auka.

Auka ir teologų, kurie tikėjimo tiesas pasižovė aiškinti grynai racionalistiškai, išmesdami iš tikėjimo tas tiesas, kurios yra antgamtinio pobūdžio (Kristaus prisikėlimas iš mirusių, duonos bei vyno transsubstanciacija mišų aukoje).

Auka ir tų vyskupų, kurie buvo geri architektai pastatų, bet menki architektai žmonių sielos; dar ir tų paskutinių, kurie nesitenkino Amerikos vyskupų bendru pareiškimu dėl Vietnamo, išėjo su anarchistiniais žygiais, pridengtais žodžiais apie „moralę“, „žmoniškumą“.

4. KO REIKIA

Kardinolas Krol, dabar Amerikos vyskupų pirmininkas, pareiškė, kad Bažnyčia turi rūpestių (1970-71 neteko 1,000 kunigų); jis pasmerkė tuos kraštutinius, turinčius dvasinę sklerozę, tenorinčius devėti senovinę kepurę ir avėti senovinius batais; pasisakė prieš tuos, kurie lekia pirmyn kaip akis išdega. Reikia, vadinasi, „vidurio“.

Pop. Paulius, pripažindamas tikėjimo krizę, aiškino: krizė atsiradusi dėl to, kad žmonės atsisako galvoti; pajėgumas galvoti mūsų laikais yra menkas.

PLB Vokietijos tarybos rezoliucija
Lietuvos laisvės reikalais

Apsvarsčiusi Lietuvos laisvės reikalą ir turėdama galvoj, kad artėjanti Europos saugumo konferencija aptemdė Lietuvos laisvės perspektyvas, PLB Vokietijos taryba savo posėdy 1972 kovo 5 nutarė:

1. kviesti Lietuvos laisvei vadovaujančias organizacijas rodyti daugiau damos savo tarpe ir, kad bendras laisvinimo darbas būtų sustiprintas, įtraukti į jį jaunų išeivijos jėgų ne vien iš Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių;

2. priminti PLB valdybai, kad jau baigiasi laikas įvykdyti III pasaulinio lietuvių seimo rezoliuciją, kuria jis įpareigojo PLB valdybą tartis su Vliku dėl laisvojo pasaulio lietuvių aktyvesnio įjungimo į Vliko vadovaujamą laisvinimo veiklą;

3. pasiūlyti PLB valdybai išsiderėti iš Vliko tam tikrą atstovų skaičių, kurį kas penkeri metai rinktų pasaulinis lietuvių jaunimo kongresas, o pirmą kartą šituos rinkimus įvykdyti II-jų pasaulinio lietuvių jaunimo kongreso delegatų;

4. prašyti Vliką ir Lietuvos partijų atstovybes išeivijoje neprieštarauti šitokiam laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo įjungimui į Vliko organizaciją, nors jie ir nepriklausytų Lietuvos partijom arba nebūtų Lietuvos piliečiai;

5. raginti laisvojo pasaulio lietuvių organizuoti bado streikus dėl Lietuvos laisvės, jei eventualios Europos saugumo konferencijos darbotvarkėje nebūtų numatytas panaikinimas Molotovo-Ribbentropo pakto slaptųjų protokolų, kuriais remiamasi Sovietų Sąjunga anek-

Vietoj galvojimo ima vadovauti emocijom. Ko labiausiai reikia — tai sveiko proto (common sense) ir paprasto padarumo...

Galima gretinti šį jaunimo sąjūdį su tuo, kas vyko praeityje — 18 amžiuje. Tada prieš šviečiamą amžiaus racionalizmą ir dogmas atsirado „Sturm und Drang“ sąjūdis, davęs laisvės jausmui, emocijai, paieškoms naujų gyvenimo normų ir vertybių. Ar neatrodo, kad prieš mūsų laikais kai kurių teologų racionalizmą, norintį palikti tarp tikėjimo tiesų tik tas, kurias galima išaiškinti gamtos dėsniais, prasiveržė šis jaunimo sąjūdis kaip reakcija? Putojanti reakcija. Reikia kantiškesnės reakcijos.

O kai dėl lietuviško jaunimo — jis neišvengia tos pačios įtakos. Ir tuo nereikia stebėtis. Bet tarp lietuviško jaunimo pastebimas ir kitas reiškinys — jie save suranda gyvenamoje aplinkoje: eiles metų rengiami jaunimo kursai (Dainavoje, Putname) jau spėjo paruošti eilę elito, išmokusio kritiškai žiūrėti į aplinkos reiškinis, tiek religinius, tiek socialinius bei tautinius, kad jie daros atspairūs aplinkos konformizmui ir aiškiau suvokia savo vietą gyvenime.

savo Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomas respublikas.

(Inf.)

Vokietijos LB taryba posėdy 1972 kovo 4-5. Apžvelgus pereinamąjį metų veiklą, išrinkti nauji veiklos organai. Valdybą perrinkti Jurgis Barasas, Bronius Liubinas ir Jonas K. Valiūnas. Kontrolės komisiją dabar sudaro Jurgis Paukuvičius, Fricas Skėrys ir Ričardas Tendzegolskis. Garbės teismo pirmininku paliktas Justinas Lukošius, o nariai išrinkti Vytautas Bylaitis ir Vytautas Svilas. Ketvirtuoju tarybos atstovu Vasario 16 gimn. kuratorijon išrinktas mokytojas Ričardas Baliulis.

Vasario 16 gimnazijos kuratorija savo metinį posėdį turėjo kovo 18 Romuvoje. Priėmus finansines apyškaitas ir išdiskutavus auklėjimo bei mokymo klausimus, nutarta steigti Pedagoginę komisiją, tačiau kai kurių narių keltoji sąlyga, kad jont tegali būti renkami tik pedagogai, gimnazijos direktoriaus ir eilės kuratorijos narių buvo atmesta. Į kuratorijos valdybą kitiem dvejim metams išrinkti Jurgis Barasas ir Justinas Lukošius. Gimnazijos direktoriui vieta valdyboje yra pramatyta paties statuto, tuo norint užtikrinti jam stiprią poziciją. Kontrolės komisijon išrinkti ekonomistas dr. Jonas Norkaitis ir stud. Andrius Smitas. Pedagoginę komisiją sudaro Alina Grinienė, dr. Jonas Norkaitis ir latvis ev. „ai. Juozas Urzdė.

Iškilo abejonių dėl bendrą bučio antrosios dalies finansavimo. Baden Wuerttembergo vyriausybė atsisako toliau statybą remti, o federalinė vyriausybė remia tik tada ir tokiu pat aukštumu, kaip Baden Wuerttembergas. Sunkumai išplaukia iš mažo mokinių skaičiaus. Taip pat neatrodo, kad vokiečiai būtų labai linkę remti mokinius, kurie yra ne iš Vokietijos.

—Inf.

Nauji leidiniai

Jonas Mingirdas-Puikūnas — MŠLĖS, smulkioji tautosaka. Gaunama Lietuvių dienų leidykloje, 174 psl., kaina 3.50 dol.

Kazys Škirpa, gen. štabo pulkininkas, — 5 PESTININKŲ DLK KESTUČIO PULKO KOVOS TIES SEINAIŠ 1920 MF. TAIS, išleido Karys, 124 psl.

J. Kreivėnas — LIETUVIŲ KALBOS PRATIMAI, septintajam pradžios mokyklos skyriui, II-ras pataisyta leidimas. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo taryba, 103 psl., kaina nepažymėta.

Marija Sims-Cerneckytė — ANT KRYŽKELIŲ SENU, eilėraščiai, antroji pataisyta laida. Redagavo Vyt. Alantas. Spaudė Galinda Press, Inc., Cleveland, Ohio. 296 psl. Įrišta. Kaina nepažymėta.

LKMA OTTAWOS ŽIDINIO VEIKLA

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Ottawos židinys Kanadoje sausio 30 Ottawos universiteto pedagogikos fakultete paminėjo prof. dr. Zenoną Ivinskį.

Į profesūros svetainę susirinko gana gausus lietuvių būrys. Židinio pirmininkė dr. Marija Ramūnienė atidarė minėjimą, aptardama tremty atkurtos L. K.M. Akademijos tikslus ir darbus, kurių dabarties sąlygoje mokslininkai Lietuvoje negali atlikti. Pagerbti mirusieji akademijos nariai, prof. Z. Ivinskis, prel. M. Krupavičius ir kiti. Minėjimui pirmininkauti buvo pakviestas dr. A. Jukus.

Apie Zenoną Ivinskį, kaip mokslininką ir kaip žmogų, taip pat ir apie jo darbus bei nuopelnus Lietuvos istorijai kalbėjo kun. dr. V. Skilandžiūnas.

Svečias iš Penngylvanijos, prof. kun. dr. Antanas Paškus, skaitė paskaitą apie dabarties sąmyšį. Prelegentą pristatė Ottawos universiteto pedagogikos fakulteto vicedekanas ir lyginamosios pedagogikos centro direktorius prof. dr. Antanas Ramūnas.

Dr. A. Paškus savo paskaitoje integravo kelių mokslo šakų — psichologijos, sociologijos ir psichiatrijos — teorijas šių dienų visuomenės ir žmogaus problemom išaiškinti, sumaniai pavartodamas Antonioni, Baudeलाईre, Camus, Dostojevskio, T.S. Eliot ir kitų kūrybos pavyzdžius bei įžvalgas savo analizei išryškinti.

Kalbėtojas parodė, kad neužtenka ekonominių ir socialinių faktorių paaiškinti žmogaus susvetimėjimo ir maišto reiškiniai išaiškinti. Daudelis tų maištaujančiųjų kaip tik yra kilę iš privilegijuotų klasių, turėjusių saugų medžiaginių užnugarį. Jie dažnai atmeta materialinį perteklių, kaip nepakankamą žmogui patenkinti, ir siekia pereiti į aukštesnę, pilnesnę egzistencijos plotmę. Protestas, susvetimėjimas kyla ne vien tik iš pataloginių priežasčių, bet taip pat ir iš sveiko dvasinio nepasitenkinimo ir socialinės neteisybės pajutimo. Todėl yra labai svarbų suprasti tikrąsias susvetimėjimo ir protesto reiškinų priežastis.

Dr. A. Paškaus paskaita buvo ne tik gerai informuojanti, intriguojanti, bet drauge ir nuosirdi bei provokuojanti teigiamą to žodžio prasmę. Padėka tenka kalbėtojiui ir Židinio valdybai už vertingą programą. Tai ant ras viešas labai sėkmingas Židinio parengimas. Linkėtina, kad tai išsivystytų į periodiškai pasikartojančią tradiciją.

Po programos Ramūnų šeimos namuose įvyko priėmimas, narių bei akademikų susipažinimas su kalbėtoju iš Amerikos.

Perrinkta LKMA Ottawos židinio valdyba: pirmininkė — dr. Marija Ramūnienė, vicepirmininkas — kun. dr. V. Skilandžiūnas, sekretorius — dr. Algirdas Jukus, išdininkas — dr. Juozas Gutauskas.

Dvejų metų laikotarpį savo specialybės tyrinėjimų pranešimus darė bei paskaitas tarptautinėse konferencijose skaitė šis Židinio nariai: inž. Juozas Danys, dr. Algirdas Jukus, inž. Gintautas Mitalas ir dr. Antanas Ramūnas.

J. P.

Liet. Kat. Mokslo Akademijos Ottawos židinys sausio 30 savo susirinkime paminėjo prof. Z. Ivinskį ir surengė paskaitą. Iš k. į d. dr. A. Jukus, prof. dr. A. Ramūnas, dr. Marija Ramūnienė, kun. dr. A. Paškus, kalbėjęs apie „Dabarties maištą“, kun. dr. V. Skilandžiūnas, kalbėjęs apie prof. Ivinskį.

Nuotykiai Prancūzijos „nemirtingųjų“ tarpe

PRANYS ALŠENAS

Daugeliui žinoma, kad prancūzai turi garsiąją Prancūzijos Akademiją. Vieni ją vadina preciziškosios prancūzų kalbos išlaikymo, jos puoselėjimo ir elegantiškų viršūnių (žinoma, kūryboj) siekimo kalve, o kiti pasako net taip: Ispanija turi bulių kautynių tradiciją, Prancūzija — savąją Akademiją, kurios nariai vadinasi netgi „nemirtingaisiais“.

Akademikai yra lėti žmonės

Prancūzijos Akademija turi 40 narių: rašytojų, valstybinių, mokslininkų, karo vadų ir profesorių rango pedagogų. Ji įsteigta 1635. Steigėjas — kardinolas Richelieu. Įsteigimo tikslas — prižiūrėti, branginti ir „šventai išlaikyti“ prancūzų kalbą.

Taigi toji Akademija gyvuoja jau daugiau kaip 300 metų. Tačiau jos forma ir bendras charakteris nėra niekaip pasikeitę nuo įsteigimo dienos. Taip lygiai nepasikeitė ir Akademijos darbo tempas. Jis, kaip ejo, taip ir eina — labai labai lėtai. Lėčiau už vėžio žingsnį. Ligi šiol (per 336 metus) — ką tie „nemirtingieji“ padarė? Ogi per tvarkę aštuonias laidas labai jau „griežtai prancūziško“ žodyno ir parašė bei išleido mokyklom tokią komplikuoatą prancūzų kalbos gramatiką, kad mokyklos... atsisakė ją naudoti.

Tai jų darbas. Žinoma, dar ne visas. Akademija yra pradėjusi ruošti naują, devintąją, prancūzų kalbos žodyno laidą. Ši laida busianti dar „grynesnė“ ir „akuratesnė“, taigi ir jos darbas einas daug lėčiau, negu pirmųjų aštuonių žodyno laidų. Šis žodynas esąs pradėtas 1937 ir taip palengva slenkąs pirmyn, kad pasivaręs tik... iki raidėms „ch“ prasidedančių žodžių.

Kai Akademijos nariai susirenka posėdžio (renkas kas savaitę), jeigu jau eina žodyno reikalų svarstymas, jie priima ne daugiau kaip keturis žodžius. Jei šitokių tempų reikalai eis ir toliau raide „z“ žodynas užsibaigsiąs maždaug 2085 m. Tada jau prancūzai ir visi tie, kurie mėgsta „gryną prancūzų“ kalbą, galės naujuoju žodynu naudotis...

Atrodo, kad mes su lietuvių kalbos žodynu būsimė prancūzus pralenkė.

Kelias į Akademiją

I tą junginį pakliūti nariu nėra lengva. Greičiau — sunku ir labai sunku. Akademijos narystė yra laikoma vienu iš aukščiausių žmogaus pagerbimo mostų. To, esą, negali atstoti netgi aukščiausio laipsnio ordinarai nei kitos garbės privilegijos.

Moljeras, Voltairas, Balzakas, Flaubertas, Zola ir kiti buvę priimti, kaip neverti būti tos Akademijos nariais. Viktoras Hugo kandidatavęs net keturis kartus, kol pagaliau buvęs priimtas. Poetas Fernandas Greghas laukęs eilės net 50 metų, kol 1953, turėdamas 80 metų am-

žiaus, vis dėlto buvęs priimtas.

Bloga kandidato sveikata kartais padedanti pakliūti į Akademijos narių eiles. Novelistas Pr. Mauriacas pasakė: „Jie mane priėmė į narius todėl, kad buvau ligonis. Kiekvienas iš jų tikėjosi, kad greitai mirsiu“. Gi Zola buvęs per daug sveikas, todėl nominuotas net 19 kartų ir... niekada nepriimtas.

Akademikai išrenka ir priima naują narį tik tada, kai bent vienas iš „nemirtingųjų“ miršta ir „palieka laisvą etatą“. Tai dažniausias atvejas. Kandidatas turi kreiptis raštu į Akademijos sekretorių. Po to jau svarstomas jo priėmimo ar atmetimo klausimas. Prieš svarstant, kandidatas gali (ir visuomet taip daro) kreiptis į Akademijos narius privačiai ir asmeniškai. Svarstymo metu Akademijoje geriau jau nesilankyti, nes galima susilaukti daug nemalonių.

Linksmi atsitikimai

Vienas „nemirtingasis“ kartą taręs kandidatui garsenybei, 19-tojo šimtmečio poetui ir novelistui Alfredui de Vigny:

—Nei aš skaičiau, nei perskaičiau jūsų raštų, monsieur... Apie jūsų knygas galėčiau pasakyti tik tiek: aš jų nežinau...

Šunuodegavimas ir saldžiavimas kartais pagelbsti. Kartą vieno „nemirtingojo“ buvo užpultas ir Viktoras Hugo:

Didysis poetas susigriebęs tiek tepasakė:

— Ar jūs manote, kad jūsų poezija gera?

— Man šitaip buvo sakytas, monsieur. Kai kas norėjo mane įtaigoti, jog mano poezija yra tokia gera, kaip ir jūsų prakalbos. Tik, žinoma, aš netikiu...

Šitoks atsakymas labai patikęs akademikui...

Daugeliui aspirantų į Akademiją tekę susidurti su panašios rūšies sunkumais. Jeigu kurį iš kandidatų bent vienas „nemirtingųjų“ palaiko ir tas kandidatas praeina, tai didesnis „herojus“ būna tas, kuris jį palaikė, negu priimtas. Atseit, nenuėjo jo balsas veltui... Gi balsavimo dieną netgi su neštuvais atnešami sergantieji Akademijos nariai.

Priėmus naują Akademijos narį kyla milžiniškas džiaugsmas ne tik Akademijos viduj, bet ir išorėj. Tuomet kartu „džiaugiasi“ ne tik Paryžius, bet... ir visa Prancūzija. O kaipgi nesidžiaugsi — vienu „nemirtinguoju“ padaugėjo... Tą dieną laidos ir aukštų raketas — fejerverkai. Todėl ir 19-tojo amžiaus garsūs literatūros kritikas Šarlis Augustinas Sainte-Beuve pasakė: „Ispanija savo entuziazmui išreikšti turi bulių kautynes, o Prancūzija — savo Akademiją“...

Naujai atėjęs narys privalo pasakyti kalbą, giriančią mirusįjį narį, kurio vietą jis užima. Deja, ir šiuo atveju būna daug komplikacijų ir, pasakytume,

New York Lietuvos vyčių 12 kuopai įteikiamas ženklas. Stovi iš k. Larry Janonis — N.Y. — N. J. apskrities pirmininkas, John Yorkus — buvęs kuopos pirm., Mary York — informacijai, Joseph Sleder — buvęs pirm., John Subačius — dailininkas, padaręs skydą, Leon Waskiewicz — kuopos pirm., Albert Yatkas — buvęs pirm., sėdi kun. Antanas Kardas — kuopos dvasios vadas ir kun. Jurgis Gurinskas — Aušros Vartų parapijos klebonas. Nuotr. R. Kisieliūnas

New Yorko Lietuvos vyčių 12 kuopa įteikia auką Kultūros Židinio statybai. Iš k. į d. Betty Waskiewicz — sekretorė, Tėv. Tadas Degutis, OFM, Leon Waskiewicz — kuopos pirmininkas, Helen Cuperwiche, — vicepirm. Nuotr. R. Kisieliūnas

Iš Lietuvos vyčių veiklos

net juoko. Ypač jeigu pasitauko, kad atėjęs narys dėl kurių nors priežasčių mirusiojo nemėgo.

Pirmiausia priimtas oficialiai esąs pasveikinamas Akademijos direktoriaus, o paskui jau laukiami jo kalbos.

Aleksandras Dumas užpildęs mirusio dramaturgo M. Lebruno vietą. Na, ir savo kalboje, tarp kita ko, štai ką jis pasibrėžęs:

— Aš per daug respektuoju mirusiojo M. Lebruno atminimą, kad girčiau jį už tai, už ką jis pats žinojo, kad jokio pagyrimo nėra užsitarnavęs...

Tokių „epizodėlių“ esą Prancūzų Akademijoje, kurios nariai — ir mirę yra „nemirtingi“...

New Britain, Conn.

Raymondas Vilčinskis

Raymondas Vilčinskis, Bernardas ir Jadvygė Vilčinskių sūnus, betamaudamas Connecticuto banke (Connecticut Bank and Trust Co.), pasiekė aukšto įvertinimo: praeitais metais jis buvo pakeltas minėto banko viceprezidentu (Assistant Vice President).

Jis yra lankęs Connecticuto utą ir baigęs Bentley kolegiją Waltham, Mass.

Kadangi Raymondas Vilčinskis ir jo dukrelė Kristina vasario 18 šventę gimtadienį ir yra perėję gyventi į savo nuosavus namus, tad jo tėvai, žmona Janice ir sesuo Virginija su vyru šiomis mielomis progomis sveikina juos ir linki gražaus ir laimingo gyvenimo.

Lietuviam malonu girdėti, jog lietuvių vaikai ne tik susilygina su amerikiečiais, bet net pakyla daug aukščiau.

Raymondo tėvas Bernardas Vilčinskis yra L. B. New Britaino apylinkės pirmininkas ir šiaip uolus visuomenininkas.

Jonas Bernotas

New Yorko (Manhattan) Lietuvos vyčių 12 kuopa paminėjo šv. Kazimiero šventę ir kartu prisiminė mirusius kuopos narius. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo pamaldos. Mišias laikė kuopos dvasios vadas kun. Antanas Kardas. Jis pasveikino vyčius šventės proga.

Komunijos pusryčiai buvo tuoj po mišių parapijos salėj. Kuopa šventę 58 metų sukaktį. Ta proga buvo įsigytas kuopos skydas-emblema. Skydą padarė dailininkas Jonas Subačius. Skyde yra Lietuvos vytiš, o viršuje įrašyta — 12 kuopa.

Buvo prisiminti ir kuopos pirmininkai, kurie per 58 metus pirmininkavo ir vadovavo. Kuopą įkūrė Jonas Navickas 1914 m. seime Brockton, Mass. Jis buvo pirmasis 12 kuopos pirmininkas, vėliau tapo kunigu ir buvo net marjonų provincijolu Amerikoje.

Larry Janonis, N. Y. ir N. J. apskrities pirmininkas, buvęs 12 kuopos pirmininkas, buvo pusryčių kalbėtojas. Jis prisiminė šį tą iš kuopos praeities. Dar dalyvavo buvęs kuopos pirmininkas John Yorkus, Joseph Sleder ir Albert Yatkas.

Kuopa įteikė savo auką pranciškonų statybos fondui, nes visi nori, kad būtų kuo greičiau pastatytas Kultūros Židinys.

Komunijos pusryčių paruošimui pirmininkavo Helen ir Vincent Cuperwiche, talkino Ann Zindzius, Helen Matthews, Jovita ir Joseph Sleder, Barbara Kartanowich, Ann Montvidas, Mary York ir Anne Yorkus. Jos pagamino gardžius valgius. Prie šventės taip pat prisijungė ir Šv. Rožančiaus draugija.

Atžymėti ir gimtadieniai: Joseph Sleder, kurio gimtadienis yra kovo 5, ir Ann Zindzius su kovo 22 gimtadieniu. Jiem sugiedota Ilgiausių metų.

Pabaigoj Aušros Vartų klebonas kun. Jurgis Gurinskas parodė skaidres iš kelionės po Europą.

M.R.Y.

AKRONO UNIVERSITETE TĖSIAMAS LIETUVIŲ KALBOS KURSAS

Lietuvių kalbos kursas, suorganizuotas Akrono universitete stud. Mykolo Balkaus iniciatyva, nuo 1972 žiemos semestro pradžios veikia gana sklandžiai ir sėkmingai. Yra įsiregistravusių dvidešimt studentų, kurie, vadovaujant modernių kalbų instruktorei Jolitai Kavaliūnaitėi, mokosi ne tik lietuvių kalbos — kalbėti, skaityti, rašyti ir taisyklingai tarti, bet taip pat ir dainuoti lietuviškas dainas ir šokti tautinius lietuvių šokius.

Šio lietuvių kalbos kurso lankytojai vasario 14 turėjo ir labai mielą pobuvį, kuriame buvo nuotaikingai šokta, dainuota ir vašintasi pačių studentų pagamintais lietuviškais valgiais. Kai kurios mergaitės ir moterys buvo pasipuošusios spalvingais ir gražiais tautiniais drabužiais. Tarp kita ko, šio pobuvio vienas kitas akimirksnis bus rodomas ir televizijoje.

Pažymėtina, kad šis lietuvių kalbos kursas bus tęsiamas ir kitą ketvirtį. Juo besidomintieji — pradedantieji, pažengusieji ir jau lietuviškai kalbantieji — prašomi kreiptis į stud. Mykolą Balką (1732 23rd St., Cuyahoga Falls, Ohio 44223, tel.: 923-3032).

— Prof. dr. Balys Paliokas iš Walsh kolegijos, Ohio, prieš dvejus metus persikėlė į Fox kolegiją Evergreen Park, visai prie pat Chicago. Tos kolegijos administracija ir studentija efektyviai remia Rusijos užgrobtų kraštų išlaisvinimą. Kolegijos prezidentas prof. E. Fox yra dalyvavęs Vasario 16 minėjime Marijos gimnazijoje Chicago, o prof. Paliokas kiekvieną kartą naujai priimtiems studentams turi pasakyti kalbą, išaiškinant Baltijos kraštų užgrobtimo procesą ir skirtumą tarp kapitalistinės ir komunistinės ekonominės santvarkos bei gyvenimo sąlygas komunistinėje vergijoje.

— Belgijoje išleista flamų kalba lietuvių poezijos antologija. Lietuvių poetų (klasikų ir gyvenančių Lietuvoje ar Vakaruose) eilėraščių vertė Belgijoje gyvenanti Zenta Tenison. Pradžioj įdėta Tenisonienės paruošta trumpa Lietuvos istorijos bei jos kultūros apžvalga ir A. Vaičiulaičio apybraiža apie lietuvių poeziją. Rinkinyje paskelbti eilėraščiai šių lietuvių poetų: Maironio, Baltrušaičio, Kiršos, Giedriaus, Putino, Sruogos, Lemberto, Santvaro, Tysliavos, Aisčio, Neries, Miškinio, Vaičiulaičio, Brazdžionio, Rutkūno, Jasmanto, Tulauskaitės, Grigaitės, Radausko, Audronės, Andriekauskos, Kėkšto, Augino, Bradūno, Jūragio, Kazoko, Mačernio, Nagio, Nykos-Niliūno, Šlaito, Švabaitės, Meko, Baranausko, Prižgintaitės, Suteimos, Občarskio, Sadūnaitės, Mackaus, Bogutaitės, Paškevičiūtės ir Saulaitės. (E)

— Rabinas Marc H. Tanenbaum, American Jewish Committee direktorius tarpkonfesiniam reikalui, perėmė metų pabaigoj įtakingiem amerikietiško gyvenimo vadovam išsuntinėjimo bendralaiškį, kur palietė žydų ir krikščionių tikybų persekiojimą Sovietų Sąjungoje. Rabinui Tanenbaum laišku padėkojo kun. Kazimieras Pugevičius, JAV LB informacijos komisijos narys, pareiškdamas: „Jūsų yra pirmasis viešas žydų įstaigos pasisakymas, kuriame pripažįstama, jog ir kitos tikybos, šalia žydų, kenčia nuo sovietiškojo režimo.“

— Argentinos sveikatos departamente žinoma, kad geriausias ir sveikiausias medus visos Argentinoj yra Marcos Paz apylinkėj. Padarius analizę rasta, kad Mikelonijū bityno medus yra labai aukštos kokybės savo sveikatingumu. Viena vaistų bendrovė užprašė visą Mikelonio medaus gamybą specialiai vaistam. Iš visos Marcos Paz apylinkės parinkt tik du bitininkai — Mikelonis ir vienas argentinietis.

— Kongresmanas Roman Pucinski, kuris yra Etninių Grupių Praeičiai Tirti įstatymo autorius JAV Atstovų Rūmuose, buvo susitikęs Waukegane su JAV LB tarybos pirm. Vytautu Kamantu ir LB Waukegano apylinkės pirm. Eduardu Skališiumi. Kongresmanas painformavo abu LB atstovus, kad tikimasi, jog Kongresas priims „Ethnic Heritage Studies“ įstatymą. Kongresmano nuomone būtų naudinga, kad daugiau LB apylinkių, įvairių organizacijų ir pavienių asmenų rašytų laiškus arba aplankytų savo kongresmanus, prašydami jų didesnio pritarimo už įstatymo projektą.

Prof. Zenono Ivinskio didelio formato nuotrauką (15x20 colių) padarė Vytautas Maželis. Jei kam reiktų kokiems žymiojo istoriko minėjimam, galima kreiptis į V. Maželį. Vienos nuotraukos kaina — 12 dol.

Poetas Romualdas Kisieliūnas, skaitęs savo eiles literatūros vakare Kultūros Židinyje. Nuotr. P. Bivainio

Rytų šv. Kazimiero seserų rėmėjai posėdžiaus Juozapo Marijos Viloje

Šiemetinis kazimieriečių rytų apskrities rėmėjų seimas įvyks balandžio 23-čią dieną Juozapo Marijos Viloje, Newtown, Pa. (Dabar miestas vadinasi Holland, Pa.)

Seiminė programa prasidės 11-tą val. su mišiomis, kurias aukos vienuolyno ir šios apskrities rėmėjų kapelionas kun. dras Kazimieras Širvaitis bendroje vienuolyno ir senelių prieglaudos koplyčioje.

Papietavus tuoj 1 val. šių 13-kos apskrities rėmėjų rinksis į posėdį, kuriam vadovaus: pirmininkė Betty Arryghy, iš Philadelphia; vice-pirmininkė Mary Setkowsky, iš Philadelphia; sekretorė Dorothy Martin, iš Baltimore; ir rėmėjų vedėja sesuo Marija Frances.

Kad išryškintų šios apskrities kazimieriečių rėmėjų veiklą iš visos Amerikoje esamos bendruomenės, iš Chicago yra pakviestas žinomas veikėjas ir pedagogas kun. prof. Stasys Gaucias. Numatoma, jog gerb. kalbėtojas iškels šių rytų apskrities stiprų įsijungimą į didžiulę šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų organizaciją ir nurodys, kiek šie savo dosnumu ir palankumu yra pagelbėję seselėms atlikti pašaukimo darbus jų parapišose mokyklose, ligoninėse ir senelių prieglaudose.

Kad dar glaudžiau susipažintų visi apskrities delegatai-delegatės posėdžio metu perduos savo veiklos pranešimus ir pateiks patarimus.

Programoje yra numato-

ma ir malonus kultūrinis pamarginimas. Pertraukoje rėmėjams padainuos iš Philadelphia William Haaszo vyrų grupė "Barber shop Quartet" (Kirpyklos kvartetas).

Valdyba kviečia ir svečius, — tiek senosios kartos, tiek ir jaunosios, Tiek čionykščius, tiek ir naujuosius ateivius. Žodžiu, kviečiama prie rėmėjų prisidėti visus lietuvius, kuriems rūpi moralinis įsipareigojimas rimtai įgyvendinti krikščionišką ir lietuvišką kultūrą.

Vėl pranešama, kad nuo šių metų pradžios Juozapo Marijos miesto vardas yra pakeistas, ir vadinasi Holland, Pa.

Esant reikalui, prašoma kreiptis šiuo adresu: Sisters of St. Casimir, Villa Joseph Marie, 1180 Holland Road, Holland, Pa. 18966. Telef.: (215) 357-8810.

Komitetas

STUDIJA APIE VETERINARINĘ MEDICINĄ

Baigiama ruošti spaudai studija apie veterinarinę mediciną nepriklausomai Lietuvoje. Studiją išleis Lietuvos veterinarijos gydytojų draugija tremtyje. Tarp kitko, joje bus pateikta visų lietuvių veterinarijos gydytojų įsikūrimo iš-eivijoje apžvalga, kaip įnašas lietuvių išeivijos istorijai.

Prašoma visų kolegų, kurie dar neatsiliepė į autoriaus kreipimąsi arba jo negavo, pranešti jam apie save bent šias žinias: kur ir kuomet studijavo ir baigė veterinarinę mediciną, kur ir kokį darbą savo specialybėje po to dirbo ir kaip sekėsi įsikurti išeivijoje.

Autoriaus adresas: Dr. Stasys Jankauskas, 2335 Robinson Ave., Toledo, Ohio, 43620.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti patarimus ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsiti į jos adresą: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

ATLYGINIMAS UŽ PATARNAVIMUS

Klausimas

Kelerius metus gyvenau kaimynystėje su vienu senu ir nesveiku žmogumi. Jam buvo reikalinga pagalba, tai aš jam padėjau visokiais būdais. Parnešdavau, ko reikėjo, iš krautuvės. Išnešdavau sąslavų de-

žes bei statines, kasdavau sniegą, ir panašiai. Jis man niekada už tai nemokėjo, bet vis sakydavo, kad parašysiąs testamentą ir man paliksias dalį savo turto už visą jam suteiktą pagalbą. Jis tai sakydavo ir prie kitų, ir aš turiu tam liudininčių. Kai jis visai susirgo, tai išvažiavo pas vieną giminaitį gyventi ir ten pasimirė. Aš susisiečiau su tuo giminaitiu ir klausiau, ar mano vardas paminėtas testamente. Jis sako, kad ne.

Ar aš galiu ieškoti ir reikalauti, kad man tas giminaitis, kuriam visas kaimynas turas buvo paliktas, atlygintų už mano patarnavimus?

Skaitytojas

Atsakymas

Atsakymas

Pažadas palikti kam nors ką nors testamente turi būti padaromas raštu. Kitaip toks pažadas yra nieko nevertas. Nesvarbu, kad Tamsta turi liudininčių. Tai tiek dėl testamentą.

Tačiau yra kitas teisinis pagrindas, kuriuo remdamasis Tamsta gali ieškoti atlyginimo už savo patarnavimus. Tai ieškiny, kuris yra paremtas susitarimu — "contract" (express or implied). Tokiu atveju ieškovas ieško atlyginimo už savo patarnavimus (reasonable value of services rendered). Žmogui mirus, jo teisinės prievolės "nemiršta" kartu su juo. Testamentą "executor" arba, jei testamentą nėra, "administrator" yra atsakingas už mirusiojo skolas.

Tamsta turėsi įrodyti, kad Tamstos patarnavimai nebuvo padaryti vien norint pagelbėti sergančiam kaimynui; kad tie patarnavimai buvo atliekami Tamstai tikintis atlyginimo ir, be to, kad Tamstos kaimynas žinojo arba esamomis aplinkybėmis "privalėjo tai žinoti".

Toks yra teisinis vaizdas. Ar Tamsta tokią bylą laimėtų ar jos nelaimėtų, priklausys nuo to, kokio pobūdžio tie patarnavimai buvo, kiek jų buvo ir kokie buvo tarpusavio santykiai tarp Tamstos ir kaimynų; kitaip sakant, tai priklausys nuo faktiškųjų situacijos aplinkybių.

Geros naujienos pirkėjams

AUTOMOBILIŲ

savo giminėms Lietuvoje ir U.S.S.R.

Naujas ir populiarus modelis

ZHIGULI-VAZ 2101 Kaina \$3,214.00

Mes irgi pasiūlome tučtuojau pardavimui ribotą skaičių sekančių:

MOSKOVICH 412 IZH Kaina \$3,155.00

MOSKOVICH 408 IE Kaina \$3,033.00

ZAPOROZHETS-ZAZ 968 Kaina \$2026.00

Kas pirmas ateina - bus pirmas patarnaujamas!

Skubinkite savo užsakymais į vienintelį įgaliojimą VNESHPOSYLTORGO atstovą Amerikoje

PODAROGIFTS, INC.

240 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10001

TEL.: (212) 685-4537

arba į bet kurią prie mūsų prisijungusių firmų:

Globe Parcel Service, Inc., 723 Walnut St. Philadelphia, Pa. 19106

Package Express & Travel Agency, 1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Cosmos Parcels Express Corp. 488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022

AMERIKOS MASĖS INFORMUOJAMOS LIETUVOS BYLOS REIKALU

LB vadovybės pastangomis per keletą mėnesių buvo išspausdinta eilė vedamųjų straipsnių (editorials) didžiuliose amerikiečių dienraščiuose ar savaitraščiuose Lietuvos bylos reikalu, taip pat tuo pačiu klausimu buvo rašyta pirmaeilii amerikiečių laikraštiniuku.

Paminėtini šie amerikiečių dienraščiai ar savaitraščiai, išspausdinę tikrai gerus vedamuosius straipsnius Lietuvos bylos reikalu: Omaha World

Herald (Omaha, Nebraska), Los Angeles Herald Examiner (Los Angeles, Calif.), News Dispatch (Michigan City, Indiana), The Beacon (Paterson, New Jersey), The Tidings (Los Angeles, California) ir kit.

Išgauti geresnį straipsnį iš žinomiesnio amerikiečių laikrastininko nėra jau taip paprastas reikalas. JAV-bių LB vadovybės nariams pavyko išgauti gerus straipsnius net iš keturių laikraštinių. Čia jie išvardijami: Ralph de Toledano (jo straipsnius spausdina apie 150 krašto dienraščių; jis yra Rezolucijom Remti Komiteto narys), Thomas A. Lane (kas savaitę parašo po 3 straipsnius krašto laikraščiam), Dumitru Danielopol (vienas iš San Diego Union dienraščio redaktorių; jo straipsnius spausdina visa eilė krašto dienraščių bei savaitraščių) ir Jonathan Beaty (vienas iš The Daily Breeze dienraščio redaktorių, Torrance, Calif., jo straipsnius spausdina visa eilė krašto dienraščių bei savaitraščių). Keli amerikiečių laikraštinių yra pažadėję LB vadovybei parašyti straipsnius Lietuvos bylos klausimu netolimoje ateityje.

Minėtis straipsniais buvo pasiekti milijonai amerikiečių visuose krašto kampuose — ir ten, kur lietuvių iš viso nėra. Tos vietos nupirkimas amerikiečių dienraščiuose ir savaitraščiuose būtų atsiėjęs šimtus tūkstančių dolerių.

LB Inf. Tarnyba

AR ŽINAI, KAD

Amerikoje herojino narkomanų esą 300,000, iš jų 200,000 New York.

Sovietų ūkį stiprina Prancūzija, Italija, Vokietija, Anglija, pažadėjusios Sovietams kreditų už 2 bil. Jei išdegs sutartis su Japonija, prisidės 500 mil. Amerikos prekybos sekr. Evans paskelbė, kad Amerikos ūkiniai santykiai su Sovietais gali siekti taip pat iki 2 bil., tiesiant dujų vamzdžius iki Baltijos jūros ar iki Arktikos.

Brazilijos jaunimo kongreso 17 atstovų, 4 kandidatai ir 14 šokėjų, kurie rengiasi išvykti į Jaunimo Kongresą. Prie jų prisidės Argentinos ir Urugvajaus jaunimas. Visi išsinuomos vieną lėktuvą. Nuotr. A. Saulaitis

Nashua, N. H., šv. Kazimiero bažnyčiai atnaujinti komitetas. Iš k. — garbės pirm. teisėjas Leonardas G. Velishka, šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Juozas Bucevičius, vikaras kun. Francis Spencer, Statybos komisijos pirmininkas Robert Lepine. (Barry Palmer nuotrauka).

ATNAUJINAMA ŠIMTMETINĖ BAŽNYČIA

NASHUA, N.H.

patikrintų jo stiprumą. Lowellio technologijos instituto matematikos profesorius Tomui Kudzmui tarpininkaujant, atvyko iš Bostono inžinierius, kuris rūpestingai apžiūrėjo šv. Kazimiero bažnyčios mūrus, sienas bei pamatus ir nusprendė, kad jie stebėtinai stiprūs, nes jau pirmųjų klebonų jais tinkamai pasipirpinta, o ir statytojai buvo ne iš modernių, bet statė ilgiem metams. Inžinierius pareiškė, kad jo tėvai gimę Lietuvoje, todėl atsakė už patarnavimą pateikti sąskaitą.

Statybos komisija sudarė būtinųjų pataisymų sąrašą ir apskaičiavo, kad visi darbai gal atsisieja per 19,000 dol. Reikia taisyti stogą, išdažyti vidų, sutvirtinti altorius ir stulpus, sudėti naujas palanges, apdengti vargonų dūdas, užtaisyti plyšius sienose ir lubose, atnaujinti kryžiaus kelius ir kitką.

Kadangi numatytos kainos, darbai įpusėjus, paprastai turi polinkį netikėtai padidėti, todėl finansų komitetas po nuodugnių pasitarimų nusprendė viską išdėstyti tam tikru laiku parapišiam (kurių įregistruota 303), prašant jų talpos, kad sudėtų nuo šeimos po 100 dol. arba, kas gali, ir daugiau. Norima sutelkti 25,000 dol., kurių likutis, jei bus, būtų padėtas į nuolatinį statybos fondą, panaudojant jį, esant reikalui, ateityje.

Dar neišsiuntinėjus laišku, kai kurie asmenys, išgirdę apie šią problemą, pradėjo teikti klebonui savo paramą. Velionis veikėjas Vincas Mitchell paskyrė bažnyčiai 1000 dol. Jo našlė Teklė Mitchellienė, prieš išvykdamą apsigyventi pas sesers dukterį Hartforde, Conn., įteikė 100 dol. auką. Bruno Stulgis savo ir žmonos vardu įteikė 500 dol. Po 100 dol. jau aukuoja: Melvina Lapin,

Lietuviai, 1909 perimdami airių Nekalto Prasidėjimo parapiją ir pavadindami ją šv. Kazimiero, perėmė ir airių 1857 statytą bažnyčią, tada įvertintą 22,500 dol. Šiandien ji yra Nashua miesto istorinis paminklas, nes tai pirmoji čia pastatytoji katalikų bažnyčia. Lietuviai klebonai — kunigai Leonas Tyla (1909-1920), Povilas Daniūnas (1920-1928), tėvai lasaliečiai — I. Abromaitis (1928-1931), Antanas Bružas (1931-1938), Pijus J. Liutkus (1938-1945), Mykolas Cibulskis (1945-1948) ir dabartinis klebonas kun. Juozas Bucevičius per eilę metų padarė daugiau kaip už 90,000 dol. įvairių pataisymų-pagerinimų bažnyčios pastatui, kuriam šiemet sueina 115 metų. Kun. L. Tyla šiam tikslui sudėjo apie 14,700 dol., kun. I. Abromaitis — 10,500 dol., o dabartinis klebonas kun. J. Bucevičius — apie 40,000 dol., kartu apmokėdamas ir parapijos skolas.

Lietuvių šv. Kryžiaus kapinės tvarkomos atskirai ir turi 40,000 geležinio kapitalo. Jų komiteto pirmininkai yra teisėjas L. G. Velishka ir klebonas kun. J. Bucevičius, sekretorė — Ona Sinkėvičiūtė.

Dabar pasidarė būtina vėl bažnyčią taisyti. Todėl klebonas sukvietė parapijos susirinkimą, kuris, reikala apsvaustęs, išrinko šimtmetinį atnaujinimo komitetą, paskirdamas garbės pirmininku teisėją Leonardą G. Velishką. Buvo išrinktos dvi komisijos: statybos ir finansų. Statybos komisijai vadovauja Robertas Lepine, jam padeda vicepirmininkai Jonas Kudzma ir George V. Briand. Finansų komisijos pirmininkas yra Manchester Union dienraščio štabo narys žurnalistas Barry Palmer, vicepirmininkai — apdraudos agentas Danielius Degasis ir Julius Čaplinskis.

Pirmiausia nutarta pasikviesti patikimos architektų-inžinierių firmos žmogų, kad apžiūrėtų bažnyčios pastatą ir

PO CHICAGOS DANGUM CHICAGOS DIENRAŠČIAI APIE LIETUVĄ

apskr., mirė sulaukęs 66 m.

Jau kelinta savaitė didieji Amerikos dienraščiai — Sun Times, Chicago Tribune, Today — spausdina Lietuvą liečiančių žinių bei nuotraukų.

Balandžio 6. Today buvo išspausdintas garbės konsulės J. Daužvardienės laiškas apie dabartinę Lietuvos padėtį ir lietuvių norą laisvai išpažinti tikėjimą.

Konsulė priminė ir reikalingumą radijo programų — Voice of America, Liberty ir Free Europe.

Dr. K. Bobelis balandžio 6 Sun Times parašė, kad Dievo išpažinimas Lietuvoje yra užgniauztas, tačiau nenugalimas. ALT-bos vardu dėkoja už spausdintus straipsnius.

Chicago Tribune aprašė Kudirkos teismą.

LB apygardos pirm. J. Jasaitis balandžio 4 Sun Times rašė, kad JT turėtų imtis tyrimų, ką Sovietų Sąjunga daro okupuotose Baltijos kraštuose.

Prof. dr. A. Berkis primena ir Latvijos naikinimą, o latvis Tediš Zierins dažnai rašo dienraščiuose.

Talentų vakarai

Manigirdas Motekaitis balandžio 7 Jaunimo Centre surengė savo studijos mokinių vakarą. Apie 20 muzikos mėgėjų atliko įvairius kūrinius pianu, vargonais ir solo dainom. Pasigėrėti augančiais talentais susirinko daugiausia tėvai ir kiek svečiai.

Izabelės Motekaitienės studija balandžio 9 atliko religinio koncerto seriją "Vėlyvų legenda pasaulio giesmėse". Tėvų jėzuitų koplyčioje netilpo klausytojai. Solistai atliko labai sudėtingus kūrinius: Kunigas J. Vaisnys šia proga pasakė reikšmingus žodžius.

Mūsų mirusieji

Šv. Kryžiaus ligoninėje balandžio 5 mirė savanoris kūrėjas panevėžietis Antanas Šipelis. Senelių prieglaudoj mirė Jonas Žolpys, ankstesniosios lietuvių kartos teatro veikėjas, režisiorius ir dramos veikėjų autorius. Balandžio 6 netekom Vlado Kielos, sulaukusio 85 metų. Karolis Banys, iš Biržu

Lietuvių Prekybos Rūmai Dariaus ir Girėno salėje balandžio 12 įvyko LPR narių ir svečių susirinkimas. Teisėjas Alfonsas Wells skaitė paskaitą apie palikimus ir testamentus. Turėdamas praktikos, jis gerai išaiškino, kaip yra svarbu sudaryti testamentus. Buvo ir klausimų. Po to buvo vaišės ir pranešimai.

Gegužės 21 Beverley County klube bus metinis banketas. Norintieji gauti LPR stipendijas, turi paduoti prašymus iki balandžio 30.

Lietuvių Fondas

Gegužės 6 įvyks metinis Lietuvių Fondo narių susirinkimas. Prasidės 9 v. ryto. 7 v.v. bus LF dešimtmečio minėjimas su paskaita, menine dalimi ir vakariene. Laukiama gausaus narių dalyvavimo.

Gavo premijas

Muzikų Moterų Klubas Chicagoje paskyrė Audronei Simonaitytei vienkartinę premiją (500 dol.) dainavimo studijom tęsti. Ji rungsi su kitais talentais universitetuose.

Aquinas kolegijoje studijuojančiai Albertai Astraitėi už jos darbą lietuvių bei LB Grand Rapids apylinkė paskyrė jaunimo premiją.

Gausus talentų pasirodymas įvyks gegužės 13 Pakšto salėje, Motinos dienos minėjime, rengiamame Anglijos Lietuvių Klubu.

Lietuvių Katalikų

Religinė Šalpa

Balandžio 8 įvyko LKRS rėmėjų susirinkimas ir koncertas. Buvo įsteigtas LKRS Vidurio Amerikos komitetas, į kurį įėjo šie nariai: J. Serapinas, Grina, Diminskis, Zailskas, J. Kerelienė ir kun. K. Kuzminskas. Revizijos komisija: L. Venckus, J. Šidlauskas ir A. Radavičius.

Meninėje programoj talentingai pasirodė solistai A. Simonaityte, kun. V. Valkavičius ir akompaniatorius A. Vasaitis. Programą pravedė stud. Juodviršytė. Po programos vyko vakariene. Atsilankė apie šimtą svečių.

PRISIJUNK PRIE TUKSTANČIŲ PATENKINTŲ MŪSŲ KLIENTŲ SĄRŠA

Greičiausias, taupiausias ir paprasčiausias kelias siųsti DOVANAS savo giminiams arba draugams į Lietuvą ir U.S.S.R. yra nupirkti jiems

Special Preferential Rouble Gift-Certificates

(Specialius pirmenybiškus rublių
dovanų pažymėjimus)

Jie galioja specialiose užsienių valiutos krautuvėse, daugelyje didelių miestų Lietuvoje ir U.S.S.R.

PREKIŲ KOKYBĖ YRA AUKŠTA, KAINOS ŽEMOS

Galiojimo laikas neribotas
Gavėjas nieko nemoka
Pristatymas ir patenkinimas garantuotas
Pakeičiama į vietos rublių valiutą, jei pageidaujama
Suma neribota

REKOMENDUOJAMA DĖI. GREITU REZULTATŲ

Paprašykite informaciją dėl AUTOMOBILIŲ ir BUTŲ!

Dėl jūsų saugumo siųskite užsakymus į mūsų prisijungusias firmas:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
488 Madison Ave., New York, N.Y. 10022
(212) 758-1150-1
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
(215) WA 5-3455
PACKAGE EXPRESS TRAVEL AGENCY
1776 Broadway, New York, N.Y. 10019
(212) 581-7729

arba tiesioginiai į vienintelį V/O VNESHPOSYLTORGO atstovą Amerikoje

PODAROGIFTS, Inc.

240 Fifth Avenue (tarp 28 ir 27 gatvių)
New York, N.Y. 10001
(212) 685-4537

Šaulys Kaz. Špakauskas apdovanojamas šaulių ordino medaliu. Iš k.: ltn. Mykolas Vitkus — LŠST c.v. jūros šaulių vadovas ir jūros š. Švyturio kuopos pirm., Vincas Tamošiūnas — LŠST c.v. pirmininkas, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas gen. Jonas Černius ir š. mjr. Kazimieras Špakauskas.

Pasauliečių komiteto įsteigimu daug rūpinosi vysk. V. Brizgys ir kun. K. Kuzminskas, o organizaciniame komitete daug dirbo J. Šidlauskas, L. Venckus ir kiti.

Lietuvių pasirodymas

Per televizijos 5 kanalą balandžio 9 buvo rodoma Balzeko muziejuje filmuota pusės valandos programa. Kalbėjo garbės konsulė J. Daužvardienė, Kriauciūnienė aiškino Vėlykų margučių dekoravimą. Šiaudinukų darymą demonstravo p-lė Pius.

Tektų parašyti stočiai padėkos laiškučius: WMAQ-NBC, Merchandise Mart, Chicago.

Bal. Brazdžionis

Cleveland, Ohio

Jau natvės dvasia ateitininkų kursuose

Clevelando moksleivių ateitininkų Maironio kuopos studijų savaitgalis kovo 24-26 praėjo sklandžiai ir gerai. Šv. Kristoforo stovyklavietėje Independence, Ohio, suvažiavo gražus būrys entuziastiško jaunimo. Buvo maždaug 60 dalyvių iš Chicagos, Racine, Toronto, Hamiltono, Detroito, New Yorko ir Clevelando kuopų. Atidžiai klausėmės paskaitų, kurias mūsų gerbiamieji prelegentai — kun. Stasys Yla, seselė Ignė, inž. Pranas Razgaitis ir stud. Paulius Alšėnas — įdomiai skaitė. Paskaitų temos — Kovos dvasia, Elitas ir Jaunatvės dvasia — buvo labai tinkamos šių dienų lietuvių jaunimui. Nagrinėjome šias temas diskusijų būreliuose, mėginome pritaikyti jas kuopų veiklai.

Vakarinės programos buvo įvairios: penktadienio vakare susipažinome ir pasilinksminome, o šeštadienį — susikaupėm ir išslydėjom vakaro saulę. Žvakutėmis ir verbomis mišiose. Savaitgalio nuotaika buvo rimta, bet ne be šypsenos. Skambėjo dainos valgykloje ir nameliuose, aidėjo juokai prie užšalusio ežerėlio.

Tikėkimės, kad ir ateinančiais metais su ta pačia jaunatviška dvasia gausiai susirinksim į kursus.

Rita Balytė

HARTFORD, CONN.

Bus Tėvynės Garsų parengimas

Connecticut valstijos ir tolimųjų miestų lietuviams yra gerai žinoma Tėvynės Garsų lietuvių radijo valanda, girdima kiekvieną sekmadienį, 9 val. vak., iš Hartford stoties WKSS, banga 95.7. Šios valandos programa, sumanau vedėjo Algimanto Dragūnevičiaus paruošta, visada maloniai klausoma. Čia girdima aktualiom temom paskaitėlių, geros muzikos bei dainų (šventėse giesmių), puikiai pranešami verslo ar prekybos skelbimai, perduodama minėjimų eiga, kalbėtojų kalbų santraukos ir kita.

Worcester, Mass.

Nauja LB apylinkės

valdyba

Metiniame LB apylinkės susirinkime kovo 12 išrinkta nauja šios apylinkės valdyba: pirmininkas — V. Židžiūnas, vicepirmininkas — P. Molis, sekretorė — I. Markevičienė, izdininkas — A. Glodas. Revizijos komisija: pirmininkas — V. Dabrila, nariai — J. Pipiras ir J. Matusaitis. Parengimų vadovas — P. Račiukaitis. Atstovai į organizacijų tarybą: P. Stanelis ir P. Račiukaitis. Atstovai į LB apygardą: V. Židžiūnas ir K. Čėsna. Jaunimo ir propagandos reikalių vadovai: J. Steinsys ir R. Jakubauskas. Į Balfio skyrių įeina P. Babickas, V. Dabrila ir J. Matusaitis.

Susipažinimo popietė

Šv. Kazimiero parapijos tarybos komitetas, remiamas visų šios parapijos organizacijų, kovo 19 parapijos svetainėje surengė popietę, kurios tikslas buvo susipažinti su naujaisiais parapijos kunigais. Į popietę gausiai atsilankė parapičiai, seselės ir kiti svečiai. Visi buvo pavaišinti kavute ir skaniais kepsniais.

Visi turėjo progos susipažinti su naujaisiais kunigais: klebonu kun. A. Micinū, MIC, ir jo padėjėju kun. J. Budeika, MIC.

Rengia pietus

Aušros Vartų šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas, kuriam šiais metais energingai vadovauja O. Pridotkienė, balandžio 23, sekmadienį, 1 val. Maironio Parke rengia pietus su įvairia menine dalimi, kurią atliks šeštadieninės mokyklos mokiniai. Pelnas skiriamas šeštadieninei mokyklai. Tėvų komitetas prašo minėtą sekmadienį skirti mūsų jaunajam atžalynui: kartu su juo praleisti keletą valandų, pasivaikinti ir pasidžiaugti gražia programa, kuriai jis entuziastingai ruošiasi.

Tėv. dr. Tomas Žitraitis, O. P., dar velionies kun. J. Jutkevičiaus pakviestas, vedė misijas kovo pradžioje, pamirėjo šv. Kazimiero šventę, apilankė Aušros Vartų parapijos šeštadieninę mokyklą. Tai buvo jo kelintos misijos šv. Kazimiero parapijoje.

Margučių popietę balandžio 9 Maironio parke surengė

Ši lietuvių radijo valanda balandžio 29, šeštadienį, 7 val. vak., L.A.P. klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn., rengia puikų metinį balių. Bus įdomi programa. Šokiam gros Romo Butrimo orkestras. Įėjimas 3.50 dol.

Visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi šiame parengime gausiai dalyvauti. Malonėk atsivesti ir svečių amerikiečių.

Jonas Bernotas

Maironio parko Labdaros d. gija. Tai buvo tradicinė popietė, rengiama kasmet.

P. Stanelis ištikimai vadovavo Liet. Bendruomenės apylinkinei aštuonerius metus. Jo pastangų dėka sustiprėjo LB veikla ir išjudino visą koloniją. Jam ir visai valdybai priklauso visų padėka.

J. M.

Philadelphia, Pa.

Kaziuko mugėje

Jau kelinti metai Philadelphiajos skautai surengia įdomią pramogą lietuviškai visuomenei. Šiomet kovo 26, Verbų sekmadienį, po iškilmingų mišių Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, kur skautai dalyvavo organizuotai, seni ir jauni skautai parapijos salen — Kaziuko mugę.

Gražiai išpuoštose patalpose svečius sutiko linksmas jaunimas, sauniai išsirikiavęs mugės atidarymo apeigom. Įnešus vėliavas ir išklaukus skautiškių pranešimų bei įsakymų, LB Pietryčių apygardos pirmininkas B. Balys Raugas šiltu žodžiu ir juostos perkirpimu atidarė Kaziuko mugę.

Gausiai susirinkusių svečių viliojo išpuošti stalai, kur skautės ir skautai laukė pirkėjų su tautiniais rankdarbiais, medžio dirbiniais, margučiais, rietais, baravykais, žvakėmis, vėliavėlėmis ir lietuviška spauda. Jaunieji mugės svečiai būrėsi prie viliojančios loterijos, kuriai įdomius fantus sugalvojo ir pagamino jaunesnieji skautai ir skautės.

Pasidžiaugė ir apsirūpinę pirkimais, jau išalkę svečiai sėdosi už stalų pasistiprinti lietuviškais valgiais. Paskui jie skubėjo į kavinę, salės antrame aukšte. Čia visus maloniai nuteikė skoningai įrengtas kampelis, o tortų įvairumas bei skanumas ir skautių židinių vaizdingumas sudarė svečiam jaukią nuotaką pabendrauti — pasidalinti įspūdžiais.

Išėjus iš mugės su pakilia nuotaika, reikia tik pasidžiaugti rengėjų pasišventimu bei kruopščiu darbu ir linkėti toliau skiepyti jaunimui lietuviškų papročių pažinimą ir ugdyimą.

Viešnia

BROCKTON, MASS.

Pobūvis Balfio naudai

Brocktono Balfio 72 skyrius rengia pavasario pobūvį. Jis įvyks balandžio 22, šeštadienį, 6.30 val. vak., Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brockton, Mass.

Pobūvyje bus skanių valgių vakariene su išgerimais. Bus ir vertingų laimikių loterija. Šokiam gros gėra kapela. Įėjimo auka — 4 dol.

Maloniai kviečiame visus narius su giminėmis, draugais ir kaimynais, o taip pat mielai laukiami gretimų kolonijų lietuviai.

M. K.

IŠ VISUR

— Dail. Nijolė Vedegete-Palubinskienė JCC metinėje parodoje už savo oforto darbą "Vėjo malūnėlis" gavo pirmą premiją.

— Lietuvos vyčių seimas, šiemet 59-as, įvyks rugpjūčio 24-27 Hollenden House patalpose, Cleveland, Ohio.

Dainavos ansamblis su "Sidabrinės dienos" operetės gastrolėmis pakviestas į Clevelandą, Detroitą ir Torontą.

— Ateities žurnalo naują redakcinį kolektyvą Toronte sudaro: kun. Jonas Staškevičius, Gabija Juozapavičiūtė, Almis Kuolas, Algis Čepas, ses. Dalia Keblinkaitė, Vincas Kolyčius, Dainora Juozapavičiūtė, Rūta Čepaitytė, fotografas Vytautas Pranaitis.

— IV tautinių šokių šventėn yra užsiregistravę 59 jaunimo rateliai ir 22 vaikų rateliai, viso apie 2,000 šokėjų. Antroji šventėn dalyvavo 1,043 šokėjai, trečioji — 1,510 šokėjai. Registracija dar nebaigta.

— Aloyzo Barono novelės išėjo latvių kalba. Tai "Celi un Pēdas" (Keliai ir pėdos) rinkinys. Vertė Janis Zarinš. Dauguma novelių paimta iš pastarosios A. Barono novelių knygos "Išdžiūvus lanka". Knygos įvadą parašė dr. A. Klimas, aplanką piešė K. Veselka. Knygoj aštuonios novelės. Išleido Treji Varti žurnalas, 124 psl.

Etninių Grupių Praeičiai

Tirti įstatymo eiga Kongrese yra pavaizduota detalioji studija, kurią JAV LB centro valdyba išsiuntinėjo LB apylinkių bei apygardų valdybom ir LB Lietuvos reikalų komisijom. Jų yra Kongreso narių pasisakymai įstatymo reikalu, taip pat ir argumentacija, vartotina siekiant gauti įstatymui paramą Kongreso narių tarpe, bei sąrašai Atstovų Rūmų narių, balsavusių prieš įstatymo priėmimą ir paskirti į jungtinę Atstovų Rūmų — Senato konferenciją. Su studija prisiųstame aplinkrašty vietovės prašomos išsivystyti organizuotą akciją į Atstovų Rūmų delegatus, parinktus jungtinei konferencijai. Norintieji gauti platesnių informacijų prašomi kreiptis į JAV LB centro valdybos narę Aušrą Mačiulaitę-Zerr, 708 Custer Rd., Glenside, Pa. 19038, telefon. 215-886-5849.

JAUNIMO STOVYKLOS NERINGOJE

Nuo birželio 25 iki liepos 8 — lietuviškos dvasios stovyklos anglų kalba mergaitėm ir berniukam, nuo 7 iki 15 metų.

Nuo liepos 9 iki liepos 29 — mergaičių stovykla, nuo 7 iki 16 metų.

Nuo liepos 30 iki rugpjūčio 12 — berniukų stovykla, nuo 7 iki 14 metų.

Informacijų reikalaujama iki birželio 1 kreiptis: Camp Neringa, I.C.C., Putnam, Conn. 06260.

Nuo birželio kreiptis: Camp Neringa, R. F.D. Box 134 C, West Brattleboro, Vermont 05301.

ŠOKIŲ ŠVENTĖS

PROGRAMA

Laisvojo pasaulio lietuvių IV-tosios Tautinių Šokių Šventės numatyta programa

Birželio 30 d., penktadienį: — repeticija.

Liepos 1 d., šeštadienį — generalinė repeticija (abiejose repeticijose dalyvavimas būtinas).

Vainiko padėjimas ir aukuro uždegimas prie Laisvės Kovų paminklo, koncertas — jaunimo pasirodymas Marijos Aukštesnijos Mokyklai.

Sokiai jaunimui.

Liepos 2 d., sekmadienį — tautinių šokių šventė ir banketas amfiteatre, tuoj po šventės. Banketo metu įvyks tautinių šokių mokytojų pagerbimas.

Mintys apie

KULTŪROS ŽIDINĮ

Prieš pradėdant didžiąją Židinio statybą, reikėtų truputį žvilgtelėti atgal ir pasidžiaugti nuveiktais darbais. Šitoks žvilgsnis turėtų sustiprinti dirbančiųjų pasitikėjimą, išjudinti abejojančius pesimistus ir, gal būt, suminkštinti kai kurias užkietėjusias širdis.

Kažkas vienam statybos susirinkime sykį siūlė pradėti kuo greičiau nuo apačios ir kilti į viršų. Pagal išteklus ir galimybes taip ir buvo padaryta. Pradėta nuo apačios, t. y. senojo namo rūšio, ir jau atlikta graži didžiojo darbo pradžia. Tuo pačiu metu šiek tiek paaiškėjo, kas ir kiek dėl statybos rūpinasi, kas daug šneka, bet mažai dirba ir kas tesbesnaudžia.

Yra man leista čia išvardyti konkrečių darbų prie rūšio atnaujinimo prisidėjusius asmenis, kurie liks atmintyje kaip Židinio statybos pionieriai.

Prie senojo rūšio paruošiamųjų darbų sunkiai ir daug dirbo J. Klivečka, Alg. Jankauskas, A. Ošlapas, G. Ridiukas, A. Mičiulis, V. Padvarietis, N. Norvila, J. Tutinas, P. Tutinas, V. Strazdis, S. Zikaras, p. Jasinskas, V. Vaičiulis, E. Vaičiulis, V. Gintautas, J. Stankevičius, J. Rauba, A. Menčiūnas, K. Beleckis, M. Simonaitis, R. Reventas ir visos būrys sportininkų ir kito jaunimo. Darbo talką organiza-

vo nuosirdusis Židinio remėjas J. Klivečka ir G. Ridiukas. Išgriovus senąsias rūšio sienas, padarius naujam įėjimui angą ir išvalius rūšį nuo laužo, buvo imtasi naujų įrengimo darbų.

Kontraktoriaus Alg. Jankauskas su pagalbininkais V. Gintautu, R. Reventu ir J. Stankevičium pagal K. Z. Komiteto statybos sekcijos architektų A. Vytuvio ir K. Cerkeliūno bei inžinierių A. Ošlapo ir J. Ivašausko paruoštus planus atliko didesniosios rūšio patalpos,

naujo įėjimo ir laiptų statybą. Darbas buvo komplikuo- tas ir jo buvo daug, bet ir rezultatais šiandien jau galime džiaugtis. Paminėtina, kad už antvalandžius statybininkai ne tik neėmė atskiro atlyginimo, bet juos visai nemokamai paaugojo. O jeigu norit dar geresnio pavyzdžio, tai štai — J. Tutinas iš viso net 43 dienas be atlyginimo darbavosi rūsyje!

Neatsiliko ir vieni iš pačių pirmųjų Židinio įnamių — New Yorko vyrų choro nariai. Šalia didesniosios patalpos jie surito tokį gražų kambarį, kad miela tenai užteiti ir verta pabuvoti. Jeigu netikit, už-
(nukelta į 11 psl.)

NEWARK, N. J.

LB apylinkės susirinkimas Pavasariškai gražų sausio 23 sekmadienio vidurdienį, parapijos bažnyčioje pasibaigus lietuviškom pamaldom, kurių pamoksle kun. Petras Totoraitis labai šiltais žodžiais kalbėjo apie lietuvių pareigas savo tėvynei ir būtiną reikalą visiem savo darbu ir auka prisidėti prie Lietuvių Bendruomenės atliekamų uždavinių, įvyko, palyginti, gausus apylinkės metinis susirinkimas.

Pradėdamas susirinkimą, apylinkės pirmininkas A. S. Trečiokas pasidžiaugė gausiu dalyvių skaičiumi, pranešė, kad apylinkės valdyba pagal LB įstatus atsistatydina, ir pakvietė susirinkimui vadovauti Viktorą Jokūbaitį ir sekretoriumi Viltį Butvydienę.

Apylinkės sekretorius Vytautas Vaitiekūnas suglaustai nupaskojo visos valdybos atliktus darbus. O tų darbų būta nemaža, nes valdyba stengėsi atsiiepti į kiekvieną didesnį mūsų gyvenimo reiškinį. Be to, valdyba daug darbo įdėjo stiprindama prieš kurį laiką jau byrėti pradėjusią apylinkę, stengdamasi įvairiais būdais sudominti didesni skaičių žmonių apylinkės veikla ir skatindama tarpusavį bendravimą. Kaip sekretorius pažymėjo, valdyba stengėsi daryti visa, kad apylinkės nariai savo susirinkimuose aptartų ne tik apylinkės reikalus, bet kad ta proga, užmiršę kasdieninius rūpesčius, galėtų vienas su kitu arčiau pabendrauti ir pasijausti esą vienos šeimos nariai. Šios valdybos pastangos atnešė ir konkrečių rezultatų, nes ir susirinkimuose ir pabuvojimuose narių dalyvavimas kas kartą vis gausėja. Pažymėtina ir tai, kad šioje apylinkėje bendrą kalbą suranda įvairiausių kartų ir imigracijų žmonės. Per visus veiklos metus apylinkė per savo kasą praleido per 2000 dol., tačiau apylinkės piniginė buklė nėra stipri, nes didžiausios surenkamų pinigų sumos yra atiduodamos tom organizacijom, kuriom pinigai buvo rinkti, o apylinkėi lieka tik tam tikras surenkamų solidarumo įnašų procentas. Bet ir iš šitų sumų

apylinkė skyrė 100 dol. šešt. mokyklai, 50 dol. Pasaulio Lietuviai ir mažesnes sumas kitam reikalui. Apylinkė gali pasigirti rūpestingai išrenkamu solidarumo įnašu ir tvarkingu iš šių sumų atsiskaitymu su LB centrinėmis įstaigomis ir apygarda. Šių rezultatų apylinkė galėjo pasiekti tik dėl savo darbu sąžiningai atsidėjusio išdininko Simo Kontrimo, kuris, negailėdamas laiko, solidarumo įnašus rinko daugelį apylinkės narių aplankydamas namuose. Jo pastangomis apylinkė turi susidariusi ir apylinkės lietuvių kartoteką. Labai gaila, kad, sveikatai sutrikus, Simas Kontrimas turėjo išsiprašyti atleidžiamas iš išdininko pareigų.

Newarko miestą yra užgriuvusios įvairios bėdos, dėl jų kenčia ir lietuviškas gyvenimas. Lietuvių parapijos gyventojų judėjimo statistika rodo, kad per metus čia mirė 26, gimė 2 ir susituokė tik 1 pora lietuvių. O vis dėlto šiame susirinkime dalyvavo net arti dešimtys ir jaunų lietuvių studentų, kurių kitų apylinkių susirinkimuose beveik niekada netenka matyti.

Be didelio vargo susirinkimas išsirinko ir naują valdy-

Mirė Pranas Mučinskas

Naujosios kartos ateivis Pranas Mučinskas mirė vasario 29 savo namuose So. Bostone, nesulaukęs nė 60 metų.

Buvo gimęs 1912 rugpjūčio 12 Deltuvoj, Ukmergės apskrity. Iš Deltuvos į Ukmergės gimnaziją eidavo 5 kilometrus pėsčias su savo draugu Adomu Tumu. Raigęs gimnaziją, Kaune studijavo ekonominius mokslus. Universitetą baigė prieš pat bolševikų okupaciją. Karo metu pasitraukė iš Lietuvos, pokario metais gyveno Hochfelde, Augsburg, dirbo Žiburių redakcijoj. Į Ameriką atvyko 1949 kovo mėnesį pas brolių Vladą. Vėliau apsigyveno Bostone.

Pranas Mučinskas buvo kuklus ir pareigingas. Dirbo ten, kur jautėsi esąs reikalingas. Bostone jį matėme Alte, Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininku, Balfo skyriaus pirmininku. Jis buvo Balfo sukaitymo 25 metų veiklos seimo rengimo

Brooklyno vyskupui F. Mugavero lankantis Apreiškimo parapijoj. Čia matyti vyskupas su vaizių ruošėjom ir svečių priėmėjom. Nuotr. A. Binkins

ba. Į ją alfabeto tvarka buvo išrinkti: Viltis Butvydienė, Viktoras Jokūbaitis, dr. Rožė Šomkaitė, kun. P. Totoraitis, Albinas S. Trečiokas ir Vytautas Vaitiekūnas. Į kontrolės komisiją įėjo Jadvyga Baltrušaitienė, Vincas Butvydas ir Kazys Šipaila.

Norėdama atžymėti iškilią pasireiškusių apylinkės narių, valdyba savo posėdyje vieningai nutarė tokiu apylinkės nariu pripažinti Anelę Balbatienę ir jai ta proga įteikė Lietuvių Fondo išleista sukaityvinį medali, o visi susirinkusieji vėliau iškiliai bendruomenininkai sugiedojo Ilgiausių metų.

Susirinkime dalyvavo ir parapijos kunigai — prel. J. Scharnus, kun. P. Totoraitis ir svečias kun. J. Barkus.

Susirinkimui pasibaigus, Dr. Vinco Kudirkos šeštadienines mokyklos mokiniai Petras Audėnas ir Regina Brazinskaitė gražiai padėklamavo po vieną eilėraštį, o Debbie, Jonas ir Ren-

ta Didžbaliai jautriai padainavo porą dainelių.

Vėliau susirinkusieji buvo pavaišinti sumuštiniais, įvairiais kepiniais ir kava.

K.J.

Cleveland, Ohio

Jaunimo metų komitetas kovo 14 ir 20 posėdžiuose tarėsi veiklos reikalais. Pradėdamas rinkti aukos jaunimo kongresui. Clevelando lietuviams siunčiamas atitinkamas raštas, pasirašytas komiteto pirm. Antano Kalvaičio, sekr. Teresės Neimaitės ir LB Ohio apygardos pirm. Kazio Ziedonio. Aukos prašomos siųsti naujai pakviesiam komiteto išdininkui Kaziui Gaizčiui — 18108 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119. Atskaitomybę tvarkys Džiugas Stanickis, Jaunimas taip pat organizuojasi aukotojus aplankyti ir namuose. Kiekvienas aukotojas prašomas pasirašyti ir jaunimo petiją Lietuvos laisvės reikalui. Clevelando jaunimo darbuotojai tikisi, kad Clevelando lietuvių plačioji visuomenė jų pastangas nuoširdžiai rems.

Jaunimo kongreso Ohio apygardos atstovai balandžio 16 prisistatys Clevelando liet. visuomenei: padarys pranešimus apie savo uždavinius jaunimo kongrese ir lietuvių gyvenime, atsakins į klausimus, dalyvaus diskusijose ir kt. Susitikimas rengiamas 4 val. popiet naujosios liet. parapijos patalpose.

Kviečiami atvykti visi Clevelando lietuviai.

Gyd. Viktoras Stankus, jaunimo kongreso Clevelando atstovas, Jaunimo metų komiteto narys, rūpinasi jaunimo darbų informacija ir mezga ryšius su Clevelande gyvenančiais lietuvių spaudos bendradarbiais. Jų skaičius, deja, Clevelande jau labai prarėtėjęs, o naujų neatsiranda. Jeigu V. Stankus prikalbintų ką nors lietuvių spaudai drbti iš jaunimo, būtų didelis lietuviško reikalo laimėjimas.

Jaunimo metų Clevelando komiteto pirm. stud. A. Kalvaitis ir PLB jaunimo sekcijos vicepirmin. Aug. Idzelis kovo 18 dalyvavo jaunimo kongreso komiteto posėdyje Chicagoj. Iš PLB valdybos šiame posėdyje dalyvavo pirm. St. Barzdukas ir jaunimo vicepirm. M. Lenkauskienė.

JK REGISTRACIJOS MOKESTIS

II PLJK-so registracijos mokestis yra 6 dol., bet užsiregistravę iki birželio 1 d. moka tik 4 dol. ir gauna 20 procentų nuolaidą į visus Jaunimo Kongreso parengimus Chicagoje. Kongresan registruovirš 30 m. amžiaus. Registracijos anketos gaunamos JK-so būstinėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636), registracijos komisijoj (telef. (312) 863-1411) ir savo vietovių jaunimo metų komitetuose.

II PLJK Registracijos K-ja

Philadelphia, Pa.

MIRĖ AGOTA MAŽEIKIENĖ

Kovo 1 Šv. Agnietės ligoninėje mirė Agota Mažeikienė, sulaukusi 84 metų. Velionė buvo gimusi 1887 rugpjūčio 19 Lietuvoj, Užliausių kaime, Krekenvos parapijoj, Panevėžio apskrity. Jos tėvai buvo Jurgis Plestis ir Pranciška Grinkaitė. Lietuvoj mokėsi skaityti ir rašyti pas kan. Tumą Vaižgantą. Atvyko į Ameriką 1910 ir 1911 ištekojo už Simono Mažeikos. Visą savo gyvenimą pašventė geriam darbui, priklausydama įvairiom katalikiškom draugijom ir eidama jose pirmininkės, bei raštininkės pareigas, platinama katalikišką lietuvišką spaudą: Darbininką, Draugą, Varpelį, Laivą ir kt. Velionė ragino ir savo vaikus skaityti ir platinti lietuvišką spaudą, ypač buvo pamėgusi Darbininką. Antram pasauliniam karui kilus, velionė visomis jėgomis gelbėjo lietuvių tremtinius, surasdama jiems darbus bei butus ir padėdama juos įrengti. Įvertindami jos pastangas, daugumas naujų ateivių vadino ją "DYPUKŲ MOTINA".

Velionė paliko liūdesy du sūnus — kun. Saliamoną ir Prancišką, dvi dukteris — Teresę ir Ses. M. Annunciatą, buvusią Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų Kongregacijos viršininkę, ir keturis vaikaičius.

A. a. Agota Mažeikienė

Šv. Kazimiero bažnyčioj kovo 6 mišias koncelebravo arkidiecezijos kancleris prel. Pranciškus Statkus, seminarijos vicedirektorius prel. Petras Silvinas, Šv. Jurgio parapijos klebonas prel. Vytautas Martusevičius, velionės sūnus kun. Saliamonas Mažeika, Liet. Katalikų Religinės Šalpos vedėjas kun. Stasys Raila, Seserų kapelionas iš Brocktono kun. Vincas Valkavičius ir Šv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Jurgis Degutis. Dalyvavo dar vysk. John J. Graham, trylika kunigų ir didelis būrys seserų vienuolių. Palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse.

A.

Kultūros Židinyje apačioj įrengta nauja graži salė, kur paprastai vyrų choras Perkūnas daro repeticijas. Choro vyrai atėjo į talką ir visą salę pagrindinai atremontavo. Čia matome Petrą Petraitį, kuris remonto darbam skyrė labai daug laiko. Nuotr. R. Kisieliūnas

KEARNY, N. J.

Parapija

Pereiti metai, kaip teigė klebonas kun. D. Pocius, duodamas 1971 pajamų ir išlaidų parapijos apyskaitą, visais atžvilgiais buvo sėkmingesni: padidėjo parapičių skaičius, mišios lankomos gausiai ir pajamos buvo didesnės, nei anais metais. Bet vis dėlto buvo atkreiptas dėmesys į parapičius, jog pajamų, kurios surenkamos bažnyčioje pamaldų metu, neužtenka parapijos ir mokyklos išlaikymui. Didelė pagalba yra "bingo" pajamos. Iš jų dengiamos mokyklos išlaidos, kurios per metus susidaro apie 50,000 dol.

Bėdos nebūtų, jei parapičiai būtų dosnesni savo aukomis. Parapijos statistika rodo, jog daugelio parapičių aukos bažnyčiai yra pernelyg mažos, palyginus su jų pajamomis ir pajėgumu aukoti. Jei būtinųjų išlaidų pozicijose būtų numatytos ir aukos bažnyčiai ir jei visi tiek aukotų, kiek nurodo savo metinėse valdžios mokesčių anketose, parapijai tikrai nereikėtų ieškoti įvairių šaltinių pajamoms pasidaryti, kad išlaikytų pusiausvyrą.

Galutinis klebono žodis vis dėlto buvo persunktas padėkos žodžiais visiem aukotojams ir ypač darbštiesiems parapičiams, kurie savo laisvą laiką pašvenčia parapijai: puošia bažnyčią, dirba bingo lošimuose, parapijos piknike ir k.

Vienas didžiųjų įvykių gavėnijos metu bus Šv. Vardo ir Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro narių bendra Komunija

HOT SPRINGS, ARKANSAS

T. Petras Baniūnas, OFM, kėlė savačią gydyti ir išsijoti Hot Springs, Arkansas. Šia proga išreiškia padėką ji globojusiems ir Darbininkų parėmusiems lietuviams. E. E. Juškevičiai ne tik globojo ir valgydino, bet dar spaudai pridėjo 20 dol. Spaudos reikalams aukojo: prof. K. Rakauskas 25 dol., J. Bagdanavičius 20 dol., V. D. Carbonkai 10 dol., Petrulionis 10, K. ir S. Rūkai 5 dol., K. Plepys 5 dol., J. Grybauskas 2 dol. F. Mackevičius, apsimokėdamas prenuerata, dar pridėjo 12 dol. Iš naujai atvykusių Darbininkų naujai užsisakė: J. Bagdanavičius, V. Carbonka, B. Gudonis, J. Kalvenas, B. Mažeika, E. Rastienė.

Hot Springs, Arkansas, sveikame klimate gražiai įsikūrę apie 200 lietuvių. Kolonija labai susipratusi, nuolat auga. Gyventojai daugumoj pensininkai ir skaito bent kelis lietuviškus laikraščius. Daugelis skaito ir Darbininką. Šia proga Darbininko administratorius dar kartą dėkoja visiem spaudos rėmėjams, parodžiusiems gerą širdį jo lankymosi metu.

Romo Kezio vadovaujamas kelionių biuras — Vytis, 2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y., 11229, tel. 769-3300. Nuotr. V. Maželio

ir išskilmingi pusryčiai. Tai renkiama Kančios sekmadienį — kovo 19. Į iškilmes pakviesti garbės svečiai ir paskaitininkai.

Tradicinė vyrų šventė praktikuojama čia jau nuo 1917. Ir šiomet, tikimasi, šventė bus didelė ir išskilminga, nes joje dalyvaus nariai su savo sūnumis. Todėl ji ir pavadinta "tėvo ir sūnaus" šventė.

Vasario 16

Nebuvo pamirštas čia ir šis reikalas. Vasario 13, sekmadienį, ta intencija buvo aukota suma lietuviškai. Mišias atlaikė ir momentui pritaikintą pamokslą pasakė kun. A. Valančius iš Chicago. Padėtas vainikas ir bendrai sugiedotas bažnyčioje Lietuvos himnas. Parapijos laikraštyje buvo įdėtas platesnis aprašymas, liečias mūsų tautos šventę — Vasario 16-tąją.

Miesto meras išleido Vasario 16-tos proga atitinkamas proklamacijas ir leido išskabinti miestų aikštėj mūsų trispalvę vėliavą, kuri plevėsavo ten visą savaitę.

Keamy Lietuvių Bendruomenės apylinkės vadovybė (pirm. J. Vaičkus ir sekretorius dr. S. Skripkus) ėmėsi iniciatyvos parinkti aukų Lietuvos laisvinimo reikalams.

Balfas

Surinkta drabužių 7000 svarų ir parapijos vadovybės pastangomis išvežti į Balfą centrinių sandėlių — Brooklyn, N. Y.

Aukos pinigais dar renkamos. Tikimasi ir šiomet savo kuklią duoklę, 500 dol., nusiųsti Balfą Centru.

Sergantieji

Sunkiai serga Petras V. Velevas, buvęs Keamy miesto tarybininkas (councilman) ir Lietuvių Banko (Schuyler Savings and Loan Association of Keamy, N. J.) pirmininkas. Guli West Hudson ligoninėje, Keamy, N. J.

Mirusieji

Retėja lietuvių eilės. Ne taip seniai (1971-1972) į amžinybę pasitraukė: dr. B. Gerulatis, Giza, V. Kašeta, J. Matelitis, V. Mikionis, K. Nugaris, J. Ragutskas, A. Paliukaitis, J. Stanisys, Zdanavicz. Visi buvo Šv. Vardo ir Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro nariai.

Atostogauja

Julius Paknis Lietuvių Tautpymo ir Skolinimo Draugijos (Schuyler Savings and Loan Association of Keamy, N. J.) direktorių pirmininkas ir visų lietuviškų reikalų rėmėjas, jau trečią savaitę atostogauja Floridoje. Siunčia linkežimus ir žada grįžęs vėl įsijungti į darbą ir į lietuvišką veiklą.

J. Mei.

Washington, D. C.

Nauja LB valdyba

Washingtono lietuviai savo metiniame susirinkime išrinko naują JAV LB Washingtono apylinkės valdybą. Penki naujosios valdybos nariai, suėję pirmą posėdį, pasiskirstė pareigomis: dr. Jonas B. Genys — pirmininkas, 8908 Orbit Lane, Seabrook, Md. 20801, tel. (301) 459-5693; Jūratė Micuitaitė — vicepirmininkė, Antanas Dambriūnas — vicepirmininkas, Asta Vitėnaitė — sekretorė, Arvydas Barzdukas — izdininkas.

Naujoji valdyba nutarė rūpintis suruošti gegužinę, pakviesti į Washingtoną Baltimorės vyrų chorą ir aktyviai prisidėti prie darbų organizuojant antrąją Šiaurės Amerikos baltųjų informacijos konferenciją. Geresnei veiklos koordinacijai bus įkurtos penkios komisijos. Jau nimo reikalų komisijos pirmininke buvo pakviesta Joana Vaičiulaitė, sporto reikalų komisijos pirmininke bus Elyvra Vadovalienė. Taip pat bus sudarytos komisijos liuanistinės mokyklos, informacijos ir parengimų reikalams.

Visų komiteto narių susitarimu Washingtono liuanistinė mokykla paskirta 50 dolerių ir jaunimo sporto klubui 20 dolerių.

Pirmojo valdybos posėdžio metu taip pat buvo nutarta turėti veiklos koordinacijos kalendarį, kurį tvarkys Jūratė Micuitaitė, valdybos vicepirmininkė. Kad ruošiant parengimus neįvyktų nesupratimų ir kad parengimų laikas būtų tinkamai nustatytas, Washingtono ir Baltimorės organizacijos yra prašomos apie savo planus pranešti Jūratė Micuitaitei ir su ja pasitarti. Jos adresas: 1736 N. Rhodes St., Arlington, Va. 22201. Tel. (703) 522-0279.

AUKOS JAUNIMO KONGRESUI

II PLJ kongreso finansų komitetas Bostone iki kovo 31 yra gavęs aukų 1,250 dol.

Po 100 dol. aukojo: South Boston Savings Bank per prezidentą Alfred W. Archibald, kun. V. Martinkus, Juozas Rasy, Brutenis L. Veitas, Romualdas M. Veitas.

Po 50 dol.: Bostono vyrų sektetas, Česlovas Mickūnas.

35 dol.: Henrikas Čepas.

Po 30 dol.: Vincas Kazakaitis, Stasys Lušys, Eugenijus Manomaitis.

Po 25 dol.: Kazys Balta, C. ir L. Kiliuliai, Mykolas Manomaitis, L. ir A. Rudžiučiai, E. ir B. Martišiai, A. ir dr. G. Stapulioniai, Vytautas Stelmokas, Antanas Skudzinškas.

Po 20 dol.: A. ir G. Danasai, Antanas Januška, R. ir R. Brickai, Juozas Stasaitis, S. ir O. Venckai.

Po 15 dol.: A. ir D. Auštrai, K. ir I. Nenortai, Algis Šmidtas, dr. M. Šveikauskienė.

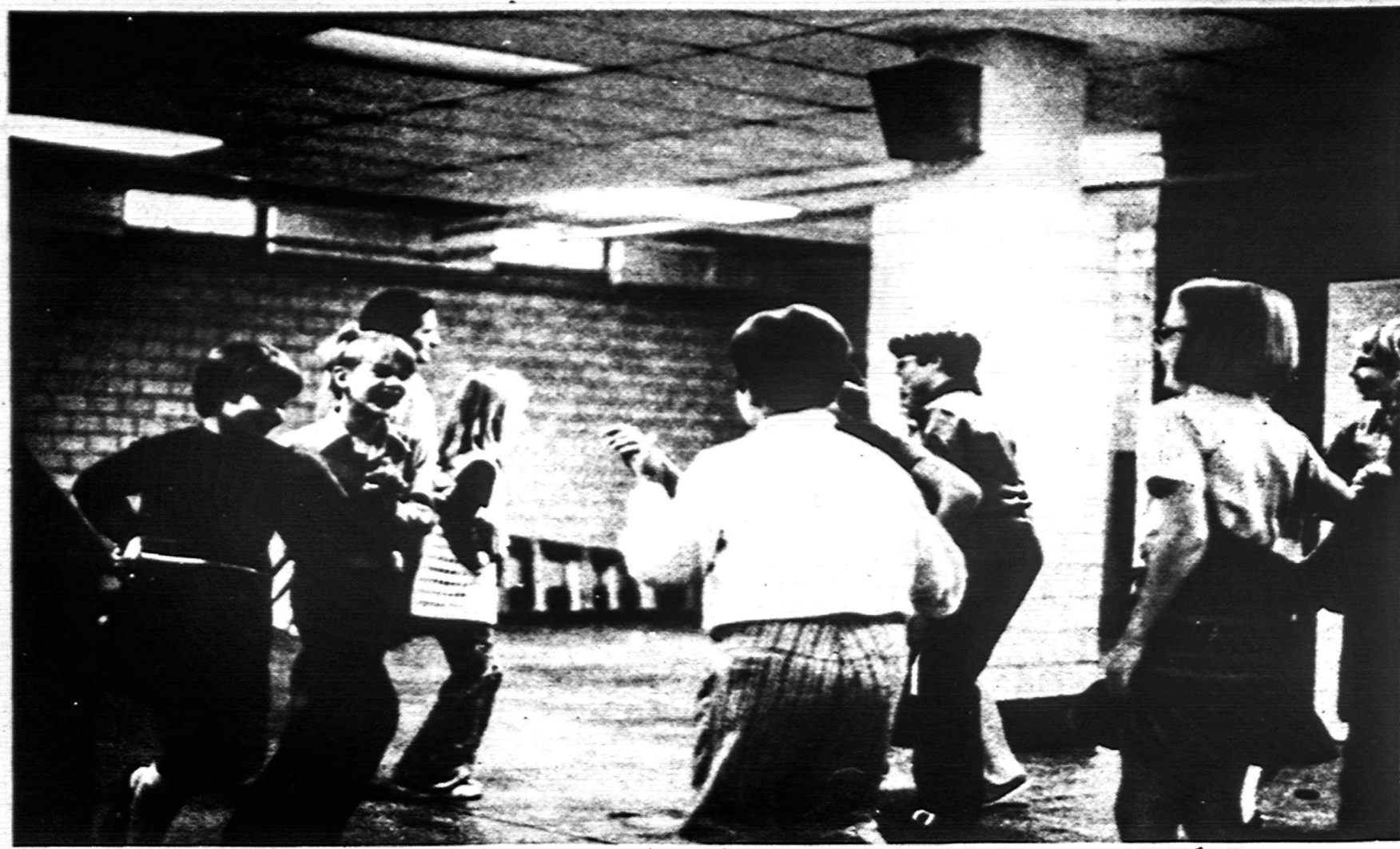
Po 10 dol.: Zenonas Alvinškas, P. ir J. Ambraziejai, Bronius Bajerčius, S. ir A. Baltušiai, A. ir O. Bartašūnai, A. ir O. Bartašūnai, Aleksandras Chaplikas, H. H. ir M. Gineičiai, Vita Hodges, dr. A. Krisiukėnas, A. Lizdenis, M. ir O. Mockapetrai, Vincas Montvila, Stasys Rackevičius, Jonas Tuinila, P. ir E. Žičkai.

Po 5 dol.: Stasys Drevinskis, S. Korkutis, B. ir A. Povilavičiai.

HARTFORD-MANCHESTER CONNECTICUT

A. ir A. Adomaičiai įnešė į LF 400 dol.

Antanas ir Antanina Adomaičiai, gyveną Manchestery, Conn., per Lietuvių Fondo įgaliotinį Kazį Tjunelį Lietuvių Fondo izdininkui Justinui Guntuliui (abu gyvena Hartforde) įteikė 400 dol., įrašydami LF nariais šiuos asmenis: a.a. Antaną Adomaitį (tėvą), buv. Lukšių valse, viršaitį, mirusį Lietuvoje, a.a. Karoliną Kaunienę (Antaninos Adomaitienės mo-

Tautinių šokių pamoka Maironio liuanistinėje mokykloje. Mokytoja A. Vaitužienė. Nuotr. Lino Vytuvio

PADĖKA

Tradicinė New Jersey skaučių ir skautų Kaziuko mugė kovo 19 praėjo labai sėkmingai. Tai didelis nuopelnas skautų-čių tėvelių bei rėmėjų, kurie prisidėjo savo darbu bei aukomis.

Nuoširdus ačiū skaučių-čių tėveliam ir bičiuliui, prisidėjusiam prie pietų suruošimo: A. Bartienei, K. Didžbalienei, R. Didžbaliui, V. Didžbaliams, p. Audėnienėi, p. Bružėnienėi, p. Baltutienėi, p. Dovydauskienei, p. Eitmanienėi, p. Pilienėi, p. Karašienėi, p. Normantienėi, p. Raudienėi, p. Stankaitienėi, p. Lanienei, p. Grušienėi, p. Kurilavičienėi, p. Liobienėi, p. Pliplienėi, p. Alinskienėi, p. Kvedarienei ir p. Marmaitienėi.

Dėkui p. Eitmanienėi už loterijos pravedimą, p. v. Anton, p. M. Kvedarienei, p. p. Bružėnams ir p. p. Baltučiams už loterijos fantus. Skaučių ir skautų padėką Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos N. J. Skyriui už 20 dol. auką per P. Damijonaitį. Nuoširdus ačiū R. Didžbaliui ir V. Didžbaliui už pagalbą skautų-čių paviljonų pastatyme. Skautų padėką p. n. E. Jurevičiūtei už auką paviljonui ir A. Kvedarui už elektrosinio žaidimo paruošimą. Skaučių padėką M. Kvedarienei už paaukotas austus rankdarbius, A. Bartienei už siūtus rankdarbius ir O. Lanienei už megtus rankdarbius.

Nuoširdžiai dėkojam visiem prisidėjusiem darbu bei aukomis bei visiem atsilankiusiem, nes be jūsų pagalbos mes nebūtume įstengę surengti taip pasisekusią Kaziuko mugę.

Dėkingi New Jersey Skautės ir Skautai

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Lietuvių kompozitorių dainų recitalis, Sol. S. Klimaitis: Kaitink, šviesi saulute, Koks ten lengvas poilsėlis, Mamyte, Serenada, Vakaras. Obelių žiedai, Rūta, Kad širdį tau skausmas, Ežerėlis, Dukružėle, Debesėlis, Siuntė anyta, Rods, parpulsiu ir Tulpės. Mono, 5 dol.

Kur gimta padangė. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys: Kur gimta padangė, Kur giria žaliuoja, Vakaro daina, Mano pyptė kukavinė, Trumbaidy ir trumbaida, Prie apiesto seno namo, Kad aš našlaitėlė, Tau, mama, Tėvynė, Motinos valsas, Pienė, Jau skaidrus vanduo ir Mano gimtinė. Dainuoja choras, solistai ir duetai. Mono, 5 dol.

tiną), mirusią Manchestery, Conn., a.a. Juozą Šerną-Adomaitį (dėdę), mirusį Chicagoje. Nare įsirašė ir pati Antanina Adomaitienė.

Caudamas iš tokių geražirdžių žmonių LF nario įnašus, Hartfordas jam skirtą kvotą baigia mokėti. Jau įnešta į LF 11,532 dol., o liko įnešti tik 462 dol.

Jonas Bernotas

VINCENTAS ABOYAS — VETERANŲ VADAS

Vincentas Aboyas išrinktas Queens apskrities karo veteranų vadu. Jis gyvena Woodside, N. Y.

Gimęs Scranton, Pa. Jo tėvai buvo atvykę iš Lietuvos. Baigė Sv. Juozapo parapiinę mokyklą. Ten išmoko skaityti ir rašyti lietuviškai. Baigė Johnson prekybos ir inžinerijos mokyklą. Jo specialybė buvo — stalius ir spintų meisteris.

Buvo išsikėlęs į Bostoną ir ten dirbo Sears Roebuck kaip vitrinų meisteris. Sumažėjus darbam 1938-39, jis apsilankė New Yorke ir čia gavo darbą. Čia 1941 buvo pašauktas į kariuomenę. Pradžioje buvo 8 pėstininkų divizijoje Fort Jackson, So. Carolina. Manevų metu buvo sunkiai sužeistas sunkvežimio. Tada buvo perkeltas į 7 specialią tarybinę komandą Omaha, Nebraska. Čia jis pasidarė instruktorium ir mokė, kaip supakuoti specialius įrengimus, siunčiamus kariuomenei užjūryje.

Prieš trisdešimt metų vedė Prancišką Račalytę-Rachalis iš Maspetho. Jo dvi dukros ir dvi anūkės gyvena taip pat Woodside, N. Y.

Dabar dirba kaip stalių prižiūrėtojas New Yorko miesto sveikatos ir ligoninių bendrovėje, miesto ligoninėje, Elmhurst.

Paskutiniu laiku V. Atsimainymo parapijoje buvo katalikų karo veteranų vadus, dabar išrinktas Sv. Vardo draugijos pirmininku. Dalyvauja ir kitose vietinėse draugijose Maspetho ir Woodside.

ROCHESTER, N.

— Dr. Romas Sedlickas, naujasis Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas, yra neseniai grįžęs iš Tolimųjų Rytų, kur atliko JAV karinę prievolę ir įsigijo kapitono laipsnį. Prieš ketverius metus jis baigė Buffalo universitetą, teisių studijas vainikuodamas daktaro laipsniu. Planuoja įvertis advokatūra Rochesterio mieste, kur gyvena jo tėvai Juozas ir Juzė Sedlickai ir sesuo mokytoja Birutė Litvinienė. Čia jis yra baigęs Sv. Jurgio lietuvių katalikų parapiinę mokyklą, vėliau studijavo Fordhamo ir Buffalo universitetuose.

— Kiti LB valdybos nariai: mokyto. Aleks. Gečas — geologas, baigęs Rochesterio universitetą, D. Kojelytė studijuoja lingvistiką Rochester universitete, Br. Krokys dirba Kodako laboratorijoje, Kostas Petrauskas — buvęs Suvalkijos sumanus ir darbštus ūkininkas.

Dr. Zigmas Kungys ir Regina Aukštakalnytė susituokė Šv. Kazimiero bažnyčioje Los Angeles, Calif.. Nuotr. V. Maželio

SPORTAS

SUDIEV PIRMAJAI VIETAI...

Užpėreita šeštadienį pralaimėjus prieš Schwaben SC. 2:3 (2:0), Lietuvos Atletų Klubas pirmoji komanda smuko trečion vieton ir atsisveikino su viltimi baigti pirmenybes pirmaisiais. Jau paskutinėse ketiose rungtynėse mūšiskiai pasirodė iš blogiausios pusės. Ir šiose rungtynėse, deja, nieko gero nematėm. Pradžioje Šileikio ir Vainiaus II įvarčiais net vedėm 2:0, bet tolimesnis blogas padavimas vedamas žaidimas atnešė pelnytą pralaimėjimą.

Apgailestaujant tenka pažymėti, kad daugumas žaidėjų per eilę metų nesugebėjo suprasti futbolo žaidimo, stokdami elementariųjų žinių. Labai opus vadovo klausimas; be nuovokos žaidžiantiems žaidikams vadovas ypatingai reikalingas.

RYTŲ APYGARDOS PIRMENYBĖS

Pereitą šeštadienį New Yorko Franklin K. Lane mokyklos salėse pravestas 1972 metų Rytų apygardos žiemos pirmenybės. Dalyviai: Washingtono Vėjas, Baltimorės Lietuvos Atletų Klubas, Philadelphia Lietuvos Sporto Klubas, Bostono Lietuvos Sporto Klubas, Worcesterio skautų tuntas Neringa, Hartfordo Grandis, Ansonia, Conn., Geležinis Vilkas ir New Yorko Lietuvos Atletų Klubas. Krepšinio vyrų klasės meistrui tapo Geležinis Vilkas, Ansonia, Conn., baigėme įveikęs Bostoną 80:72.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. bangomis. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. 201-232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės 21burys, Lietuvos ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WBBJ 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kenys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
UKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS

(212) 441-6799

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS

(212) 846-1650

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kellonei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsakykite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 961 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 814-454-9070

VACATION LAND

DOCK MOTOR LODGE

2-DAY GOLF SPECIAL!

CHOICE OF DENNIS PINES, BASS RIVER, CUMMAQUID OR BLUE ROCK

2 NIGHTS LODGING \$38 PER PER. DBL. OCCUP.
2 CONT. BREAKFASTS NON-GOLFING WIVES \$28
2 FULL DINNERS APR. 7-JUN. 12

THIS SUMMER, enjoy the luxurious comfort and fun the DOCK MOTOR LODGE and COTTAGES offer. Everything for the perfect family vacation at the center of Cape Cod!

* WHEELHOUSE RESTAURANT & LOUNGE *
FOR RESERVATIONS PHONE: 617/771-0100
THE DOCK — Dept. 9, Rt. 28, W. Yarmouth, Me. 02673

svarbus įvykis, už kurį labiausiai galima dėkoti dabartiniam apygardos vadovui Pranui Gvil-džiui.

Daugiau apie šias varžybas kitą kartą.

FUTBOLAS

Apygardinės pirmenybės nutstūmė vietos futbolo žinias antron vieton.

Ši šeštadienį LAK pirmoji ir rezervinė žaidžia pirmenybių rungtynes namie, t. y. Kissena Corridor, Flushing, L. I., prieš Amer-Czekoslovak. Pirmoji pradeda 3 val., o rezervinė — 1:15 val.

Pereitą sekmadienį mūšiskiai, po dviejų pralaimėjimų, laimėjo pirmenybių rungtynes prieš Oceanside pasekme 4:1.

Atletas

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Tarptautinė šachmatų federacija (FIDE) atšaukė numatytąjį matčą tarp pasaulio čempiono B. Spaskio ir amerikiečio Bobby Fischerio dėl iki šiol neišspręstų finansinių reikalų.

Bobby Fischer buvo rodomas televizijoje balandžio 8 d. (ch. 7), besisvečiuojantis Grossingerio kurorte. Dėl būsimos matčo pasisakė, kad jis užtikrintas laimėjimu. Pasikalbėjimas buvo

RETAIL PURCHASES

TINA FUR FASHIONS

Finest of Imitation Furs

We Sell at Discount Prices

Latest Styles

304 9th Street

Jersey City, N. J.

Call 2 01 795-1886

Restaurants

CONTINENTAL RESTAURANT

Open 7 Days a Week

Bring the Family for

Sunday Dinner

29 Echelon Mall

Voorhees Township, N. J.

Services

GROOMING

EXCLUSIVELY

In Your Home or Our Shop

All Services A.K.C. Puppies

Call 547-0512 Eves.

DISPLAY

PRISCILLA WORKSHOP

Gift Shop and Factory Show Room

428 Old Hook Road Emerson, N.J.

262-1650

Hand Made Furniture

Color Matching & Stain

Resistant Finish

Daily 9:30-5 Tues. to Fri. Til 9

Closed Monday

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY

COMPANY

Aluminum Combination

Windows and Doors

Jalousie Windows

Aluminum Awnings

600 RIDGEWOOD AVE.

Brooklyn, N. Y. 11208

Allen R. Shipley

ESSEX GUEST HOUSE

Lovely Grounds

24 Hour Supervision

3 Excellent Meals Daily

45 min. from N.Y.C.

Catholic Church in the Area

271 Claremont Ave. Montclair, N.J.

Call 201 746-5308

HELP WANTED

Chicago State University

Associate Director of Libraries

Rapidly growing urban oriented State

university located in Chicago offering

undergraduate and graduate degrees in

teacher education and the liberal arts

Opening 160-acre new campus in Sep-

tember with 160,000 square foot library

facility, 400,000 volume capacity.

Responsibilities: Work closely with Di-

rector of Libraries in budget develop-

ment, planning, and general ad-

ministration of library services.

Qualifications: Earned doctorate (min-

imum of master's degree in Library

Science), several years of adminis-

trative experience, and commitment to

the challenges of urban life.

Rank: Professor or Associate Professor

Salary: Negotiable

Starting Date: 1 September 1972

Send resume to:

William Graham Cole

Vice President for Academic Affairs

Chicago State University

4300 South Stuart Avenue

Chicago, Illinois 60608

Telephone: 312-222-3814

Equal Opportunity Employer

Write for Brochure or Call

518-696-2421

DISPLAY

JOSEPH'S

REST HOME FOR THE AGED

230 East Linden Ave.

Linden, N. J.

Call 201-925-9897

TRAIN YOUR DOG

For Today's World. Complete obe-

dience and protection training for

\$200. Also Trained Guard Dogs. Sale

or Rent. 2206 A Flatbush Ave. Nr.

Ave. R. Bklyn. 951-7555 Open 7 days

GARAGES & STORAGE

TRUCK PARKING

Secure Parking for 1 to 100 tks

Watchman on Duty 7 Days

24 Hours. Clarin UL 5-4800

GEORGE COLES

356 Atlantic Ave. Bklyn.

Home Owners & Real Estate Co.

We Clean Cellars, Backyards

Haul Rubbish, Whitewash

Painting

Call 625-0274

CORNWALL HOUSE

HOME FOR THE AGED

Elegant Home Opened Recently

Very Scenic Area, Excellent Care

Licensed by State of Connecticut

Call (203) 672-6224 or write

Box 31

Cornwall Bridge, Conn. 06754

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINĮ — DOVANĄ Į LIETUVĄ

ir įvairius USSR kraštus

naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

Package Express & Travel Agency, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Tel. (212) 581-6590

(212) 581-1729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA. Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Package Express & Travel Agency, Inc.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

ALLEN TOWN, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
BUFFALO 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
CHICAGO, 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
CHICAGO, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
CHICAGO, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
HARTFORD 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
LOS ANGELES 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
NEWARK, N. J. — 378 Market Street	642-2452
NEW YORK 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
NEW YORK 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
TRENTON 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

LITUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS 25 METŲ SUKAKTIS

Balandžio 29 d. Plaza viešbutyje, New York, bus iškilmingai paminėta LMKF 25 metų veiklos sukaktis. Kartu vyks LMKF klubų atstovų suvažiavimas. Antrąją suvažiavimo dieną, balandžio 30 d. bus išrinkta nauja LMKF valdyba.

Ieškant LMKF įkūrimo pradžios, reikia žvelgti į 1947 metus, kai Esslingene, Vokietijoje, kovo 8-ąją dieną estų, latvių ir lietuvių moterų atstovės kūrė Pabaltijo Moterų Tarybą. Tuo metu lietuvių moterų atstovė grupė pasivadino Lietuvių Moterų Atstovybe, kuri ir yra LMKF užuomazga.

Lietuvės, grįžusios iš Esslingen suvažiavimo į savo gyvenamas pabėgėlių stovyklas, pradėjo gyvai reikšti visuomeninėje bei kultūrinėje veikloje. Jos ruošė žiauriojo birželio deportacijų minėjimus, tautodailės parodas, norėdamos su pažindinti svetimaučius su lietuvių kultūra bei tradicijomis. Kai kuriose stovyklose suorganizavo moterų valandėles, pranešdamos per stovyklos garšialbius apie moterų veiklą bei einamuosius reikalus.

1949 m. labai pagyvėjo pabėgėlių emigracija į JAV. Taip pat LMA centras persikėlė į New Yorką. Amerikoje lietuvių moterų veikla smarkiai išsišakojė. Įvairiuose Amerikos miestuose pradėjo kurtis moterų klubai, tad reikėjo

naujo veiksnio ir jam atitinkamo pavadinimo, kad būtų apjungta visų klubų veikla dar niam Lietuvos laisvinimo darbui ir lietuvių kultūros puoselėjimui. Toku būdu, 1963 m. LMA pavadinimas pakeistas į Lietuvių Moterų Klubų Federaciją. Pačia pirmąja šios organizacijos pirmininke yra buvus dr. Marija Žilinskienė. Po jos ėjo Birutė Novickienė, Ligija Bieliukienė ir šiuo metu LMKF pirm. yra Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė. Pirmoji vicepirm. — Viktorija Četietienė, antroji vicepirm. — Aleksandra Kazickienė, LMKF atstovė prie PMT — Galia Žilionienė, išdininke — dr. Marija Kregždienė, pirmoji sekretorė Magdalena Ulėnienė, antroji sekretorė — Marija Noretienė, pobūvių organizatorė — Valerija Šileikienė, dr. Jadvyga Vytuvienė, Sofija Skobeikienė, New Yorko klubo pirm. — Pajauta Ivašauskienė.

LMKF valdyba palaiko nuolatinių ryšių su kitomis pavergtų tautų moterų organizacijomis, joms talkininkauja jų žygiuose, informuoja amerikiečių organizacijas bei institucijas apie Lietuvos okupaciją ir lietuvių pastangas išlaisvinti savo kraštą. Įvairiomis Lietuva ir

Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė.

lietuvių už geležinės uždangos liečiančiomis skaudžiomis progomis yra rašyta protestai, memorandumai aukšties Amerikos pareigūnams, Jungti-

nių Tautų komisijoms, Baltiem Rūmams Washington, spaudai ir k. Šių raštų autorės yra buvę LMKF pirmininkės, vicepirmininkės, sekretorės. Taip pat panašiai veikia ir klubai pagal savo vietos sąlygas.

Ši sukaktis dar reikšminga tuo, kad sutampa su LMKF pirm. Vincės Jonuškaitės-Leskaitienės dvejomis sukaktimis: jos 70-tuoju gimtadieniu ir 50-ties metų dainos menininkės sukaktimi. LMKF didžiuojasi savo pirmininkės sukaktimis ir linki jai toliau entuziastingai puoselėti lietuvių dainos meną, o labiausiai — sulaukti savo gimtojo krašto laisvės ryto.

Iškilmingojo posėdžio metu pažadėjo pasakyti trumpas kalbas įvairūs lietuvių ir sveitintųjų pareigūnai, General Federation of Women's Clubs pirm. Mrs. Kermit V. Hangan, iškilni amerikiečių visuomenininkė, karšta Amerikos patriotė, turinti didelį organizacinį patirtumą ir labai iškalinga.

LMKF kviečia visus kuo gausiausiai dalyvauti šių išskirtinių sukaktių paminėjime.

Po iškilmingo posėdžio tame pačiame viešbutyje bus vaišės ir meninė dalis.

I. Banaitienė

MINTYS

(atkelta iš 8 psl.)

sukit kokį antradienio vakarą, kai Perkūno choras tenai repetuoja. Pasiklausysit skambių dainų, pasigrožysit gražiai atliktu darbu ir, kas žino, gal ir patys susigundysit įjungti į chorių eiles.

Šio kambario atnaujinimui nepaprastai daug sielos ir darbo įdėjo choro vadovas V. Alksninis ir ypatingai gabūs choro staliai P. Petraitis, kuris šiam tikslui paaukojo net 120 darbo valandų. Daug laiko ir pastangų paskyrė Z. Jursas, A. Česnavičius, V. Aukštikalnis, J. Jenčaras ir kiti choristai. Vyrų choras iš viso paaukojo 450 valandų ir sumas pinigų patalpoms įrengti.

Žvelgdami atgal, negalim užmiršti tų organizacijų, kurios suprasdamos patalpų išlaikymo išlaidas, kiekvieną kartą dalį savo pareigimų pelno paskiria Židiniui.

Atsimintinas ir Židinio draugas nuo pirmųjų dienų darbštus A. Matulaitis, kuris pagamino ir įrengė parodų lentom kabinti prietaisus. Širdingos padėkos vertos visos merginos ir moterys, kurios ne sykį valė Židinio patalpas, plovė ir vaikė dulkes iš kamų. O ką bekalbėti apie visus bing organizatorius, darbininkus ir pagalbininkus! Jiem vertėtų paskirti visą puslapį laikraščio, idant sužinotume, kaip tie tikrieji Židinio finansai.

SACHMATAI

(atkelta iš 10 psl.)

league lentelę, iš kurios matosi, jog Lithuanian yra ketvirta tarp dešimties vyriausios divizionų komandų. "Top Ten" lentelėje įvardinti du Lithuanian žaidėjai.

MIT komanda, kuri dabar vyrauja Bostono MET lygoje, balandžio 21 atvyksta į So. Bostono LPD-ą rungtis su mūsų vyrais. Balandžio 28 į So. Bostoną atvyks Bostono universiteto komanda, kurią pirmose rungtynėse mūsų vyrai įveikė santykiu 3-2. Gegužės 5 bus paskutinės šio sezono rungtynės prieš MIT.

Valentinas

Geriausia dovana vaikam — naujai išleista plokštelė "Sek pasaką". L. Rastenytė dainuoja ir pasakoja "Meškiuką Rudnosiuką", "Laumė Daumė", "Devyniabolę", "Karalaitę ir oželį". Kaina 6 dol., persiuntimas 50 c. Gaunama Darbininko administracijos.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Lij. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P. JIB LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fil: 2494 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fil: 7 Stuttgart, 50, Dulsburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J, 2557 W. 66th St.; 5060 W. 18th St.; 4754 So. Wood St.; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

VIKTORO VIZGIRDOS DAILĖS PARODA BOSTONE

Bostono LB kultūros klubo valdyba kviečia Bostono ir apylinkės lietuvius atsilankyti į Viktoro Vizgirdos dailės parodos atidarymą šį seštadienį, balandžio 22, 7:30 val. vak. ALT Sąjungos namuose, 484 East 4th St., South Boston. Programoje: dail. Viktoro Vizgirdos žodis "Lietuvių dailės vingiai" — dailininkų kūrybos pavyzdžiai skaidrėse.

Specialiai paruoštos abiejose salėse bus išstatyta 50 dail. V. Vizgirdos paveikslų. Paroda bus taip pat atidaryta sekmadienį, balandžio 23, nuo 12 ligi 8 val. vak.

Dail. V. Vizgirdai š. m. vasario mėn. buvo suteikta JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos Didžioji premija už tapybą.

1926 baigęs Kauno meno mokyklos dail. J. Vienožinskio vedamą tapybos studiją, dail. V. Vizgirda dvejus metus studijavo tapybą Paryžiu.

1932 m. dail. V. Vizgirda buvo vienas iš ARS kolektyvo steigėjų. 1940-44 buvo Vilniaus dailės akademijos direktorius ir tapybos studijos vedė-

jas. 1946-47 dėstė tapybą Ecole des Art et Metiers, Freiburg i. Br., Vokietijoje.

Dail. V. Vizgirda parodose dalyvauja nuo 1930. Yra laimėjęs bronzos medalį Kauno meno mokyklos parodoj 1924, premiją už peizažą Lietuvos dailininkų sąjungos parodoj 1938, Lietuvių Tremtinių Bendruomenės premiją už kompoziciją 1948.

Bostono jaunimo kongreso komitetas smarkiai dirba rinkdamas aukas. Jau surinkta 1250 dol. Pradžiai visai gerai. Visi prašomi be raginimų prisidėti, kad kongresas gerai pasisektų.

Kolegijos studentams ruošiamos susipažinimo dienos balandžio 20 ir 21 d. Šv. Jono Seminarijoje, Lake St. Brighton, Mass. Jauni vyrai gali daugiau žinių gauti, rašdami viskupijos seminarijos rektorium — Rev. Robert J. Banks, St. John's Seminary, Brighton, Mass. 02135.

VILA "DAINA" CAPE CODE, PRIE JŪROS "OLD SILVER BEACH"

W. FALMOUTH, MASS. — Išnuomuojami gražiai ir patogiai įrengti dideli kambariai. Jūros vanduo šiltas ir "beačiai" švarūs ir gražūs. Maistas šviežias ir gerai pagamintas. Zuvininkams taip pat patogumai. Nauja motorinė valtis, ošiantis miškas. Kaina prieinama. Dėl užsakymų ir sąlygų skubiai kreiptis:

sav. A. Daukantienė - Moriarty
124 Bellevue Rd.
SQUANTUM, MASS., 02171

CAPE CODE, prie gražaus ir švaraus E Ž E R O, balto smėlio puikios pakrantės ir kvepiančių didžiulių pušų, nuo liepos 1 d. ar anksčiau išnuomuojuama 5 kambarių su ugniakuru ir apšildymu daili V A S A R V I E T Ų Ė. Kaina nebrangi, o malonumas didelis vaikams ir zuvininkams. Taip pat netoli jūra ir laivelis.

Dėl sąlygų skubiai prašau rašyti:

Aleksandra Daukantienė - Moriarty
124 Bellevue Rd.
Squantum, Mass., 02171

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883

460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- 1 year Term Deposit — 5 %
- Special Notice a/c — 5 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

DVIEJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

- Vyksta: birželio 8, liepos 13, rugpjūčio 17 ir gruodžio 21. Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų.
- Norintieji pratęsti savo atostogas ilgiau, galės aplankyti kitus jų pasirinktus Europos miestus.
- Ekskursijos išvyksta iš Bostono, New Yorko ir Montrealio.
- Grupėse dalyvių skaičius ribotas — nesiveluokite!
- Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764
Savininkė Aldona Adomonienė

Viktorija Četietienė Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmoji vicepirmininkė

Aleksandra Kazickienė, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos antroji vicepirmininkė

A. A. Andriui Gasiūnui

Londonė mirus, jo motinai, mūsų klubo narei, Ninai Gasiūnienei, tėvui dr. Aleksandrui Gasiūnui ir šeimai gilią užuojautą reiškia

LMK FEDERACIJOS
NEW YORKO KLUBAS

NEW YORKO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA
reiškia gilią užuojautą savo garbės nariui
DR. ALEKSANDRUI GASIŪNUI
ir žmonai Ninai, jų sūnui

inž. Andriui Gasiūnui

mirus Manchesteryje, Anglijoje.

A. A.

Inž. Andriui Gasiūnui

mirus, jo tėvelius dr. Aleksandrą ir Ponią, brolių Donatą su šeima ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučia

Dr. Antanas STARKUS

DARBININKAS

NEW YORKO LAISVĖS
NAUJENOS

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas bus balandžio 23, sekmadienį, 12 val. Apiešimo parapijos salėje, Brooklyne. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Inž. Andrius Gasiūnas, 50 metų, balandžio 16 mirė Londone, ištiktas širdies smūgio. Jo tėvai — dr. Aleksandras ir Nina Gasiūnai gyvena New Yorke, gi brolis inž. Donatas Gasiūnas — New Yorko valstybėje. Velionis buvo hidraulikos inžinierius, mokslus buvo baigęs Šveicarijoje, buvo išemigravęs į Australiją, į Londoną, Anglijon, buvo persikėles prieš penketą metų. Paliko žmoną ir du sūnus.

Muzikas Vytautas Strolia, Perkūno vyrų choro dirigentas, Laisvės Žiburio radijo programai parengia įvairius muzikinius montažus. Toks jo vienas montažas apie tautinius šokus buvo pasiūstas Margučio radijo valandėlei, kuri savo 40 metų sukakties proga buvo paskelbusi montažų konkursą. Vytautui Stroliai už jo montažą pripažinta pirmoji premija, ir jis gavo gintarinį margarutį.

Dail. Juozas Bagdonas kalbės dail. Nijolės Savickaitės-Mockienės keramikos darbų parodos atidaryme šį šeštadienį 7 val. vak. Kultūros Židinyje. Jis pats savo laikui, kaip ir dail. Mockienė, gyvena Kolumbijoje ir turėjo savo keramikos studiją, tad gerai žino sąlygas, kuriose dailininkė dirba. Kaip žinia, dailininkėi paroda rengti talkina Gabijos leidykla, gi pelnas skiriamas Kultūros Židinio statybai.

Lito kelionių biuras ruošia keliones į jaunimo kongresą ir į šokių šventę Chicagoje. Vienam asmeniui ten ir atgal 94 dol. American Airlines džetu su pilna vakariene (dinner). Išvykstama kelionė birželio 30 ir grįžti galima bet kada. Visais informacijos reikais rašyti: Litas Travel Service, 87-18 Leferts Blvd., Richmond Hill, N. Y. 11418, arba skambinti telef. (212) 846-1650. Užsiregistruoti, iki gegužės 31.

Balandžio 23 dieną sueina vieneri metai, kaip negailėstinga mirtis išplėšė iš mūsų tarpo mylimą Mamytę - Močiutę

Agotą Podresienę

Šv. Mišios už Mamytės vėlę bus koncelebruojamos Apiešimo parapijos bažnyčioje balandžio 22 dieną, 10 val. 30 min. ryto.

Visus draugus ir pažįstamus kviečiame dalyvauti Šv. Mišiose ir pasimelsti už Mamytės vėlę.

Dukters: Julija ir Kazimiera
Ženai: Pr. Kunigėlis ir Vyt. Šventoraitis
ir anūkai su šeimomis

Balandžio 22 - 23, 1972
Kultūros Židinyje
361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.

DAIL. NIJOLĖS SAVICKAITĖS -
MOCKIENĖS (iš Kolumbijos, P. Amerika)

KERAMIKOS DARBŲ PARODA

Meniškos vazos, dekoratyvinės lėkštės, sienų papuošalai, dėžutės, peleninės ir kt.

Parodos lankymo valandos abi dienas 1 - 9 val. vak. Parodos atidarymas ir kavutė balandžio 22, šeštadienį, 7 val. vak.

Parodą rengti talkina ir visus maloniai kviečia atsilankyti

Laidykla Gabija

Parodos pelnas skiriamas Kultūros Židinio statybai

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židinyje827-9865

Tiv. Klemensas Žalalis, O.F.M.

Tėv. Klemensas Žalalis, O.F.M., balandžio 13 grįžo laivu iš Vokietijos, kur jis išbuvo penkerius metus. Jis buvo vysk. P. Brazio sekretorius. Vos jam nuvykus į Vokietiją, vyskupas mirė. Kol buvo išrinktas kitas vyskupas, jis talkino lietuviškoje parapijoje. Paskui buvo vysk. A. Deksnio sekretorius, kelionių palydovas, palydėjęs jį ne kartą po visą Europą, tvarkęs kanceliarijos reikalus. Grįžęs Tėv. Klemensas Žalalis, O.F.M., įsijungia į Darbininko administravimą ir dirbs drauge su Tėv. Petru Baniūnu, O.F.M. Konstancija Savičiūnienė, Darbininko skaitytoja, yra susirgusi ir guli Wyckoff Heights ligoninėje Brooklyne.

Mečislovas Razgaitis savo solo koncerto pelną skiria Simui Kudirkai galbėti. Koncertas įvyks gegužės 7, sekmadienį, 5 val. p.p., Apiešimo parapijos salėje, Brooklyne. Akomponuos muz. Algirdas Kačanauskas. Įėjimo auka — 2 dol.

A. a. Antano Daunoro mirties metinių proga (mirė balandžio 23) mišios bus Maspetho lietuvių bažnyčioje balandžio 29 d., šeštadienį, 11 val. Po mišių šventinamas paminklas Cypress Hills kapinėse. Paskui — pietūs Belecko svetainėje. Velionės našlė Nina kviečia visus bičiulius ir pažįstamus dalyvauti mišiose, paminklo šventinime ir vaišėse.

Išnuomojamas didelis, gražus, šviesus kambarys pagyvenusiui draugiškai moteriai gyventi su kita moterim. Tel. TA 7-7987.

Dr. V. Paprockas vyksta į gydytojų suvažiavimą, kuris bus San Francisco, todėl jo kabinetas bus uždarytas nuo balandžio 27 iki gegužės 14.

Dail. Česlovo Janušo paskaitą rengia New Yorko Lietuvių Dailininkų sąjunga. Paskaita bus gegužės 7 d. 12:30 v. Kultūros Židinyje. Dailininkas kalbės apie akvarelės techniką ir pademonstruos ją praktiškai.

Zenonas Ūselis laimėjo antą premiją Queensborough Society of Arts metinėje parodoje už savo pastelę. Paveikslų vertinime ir premijų atrinkime dalyvavo Long Island Press meno kritikė Jeanne L. Paris.

Vincė Jonuškaitė iš Santa Barbara, Calif., atvyko į New Yorką ir čia pasiliks kurį laiką, dalyvaus Liet. Moterų Klubų Federacijos suvažiavime. Ji yra tos Federacijos pirmininkė.

DIDYSIS SAVAITGALIS

Praejęs savaitgalis, balandžio 15 ir 16, New Yorko lietuviškoje kolonijoje buvo pats judriausias iš visų šių metų savaitgalių. Tą savaitgalį įvyko tiek daug visokių rengimų, kad jų negalime vienu sykiu aprašyti ir apšvelgti. Tai padarysime per porą Darbininko numerių.

Štai tie savaitgalio įvykiai.

Šeštadienį, balandžio 15, atvyko Hamiltono mergaičių choras Aidas, sustojo Kultūros Židinyje, ten papusryčiaus išsiskirstė į privačius namus išlėtis. Židinyje vyko rytinio parakščio jaunimo kongreso atstovų suvažiavimas. Posėdžiai užsitęsė visą dieną. 2 val. popiet Kultūros Židinyje paskirta Lietuvių Rašytojų Draugijos premija. Vakare buvo puikus Hamiltono mergaičių koncertas Richmond Hill mokyklos salėje, po koncerto jaunimo susipažinimo vakaras ir šokiai Kultūros Židinyje.

Sekmadienį — jaunimo pamaldos Kultūros Židinyje, išleistas Hamiltono mergaičių choras, 2 v. popiet — Kultūros Židinyje sėkmingai atidarytas Kultūros Klubas. Tuo pačiu laiku. Angelių Karalienės parapijos salėje įvyko Liet. Kat. Federacijos New Yorko apskritys seimelis. Vakare Masonic Hall Richmond Hill skautams remti komitetas surengė Jono Kelečiaus ir Leono Barausko spektaklį — suvaidino ištraukas iš Marcinkevičiaus Mindaugo ir Vaičiūnaičio pasaką Uodą. Po vaidinimo buvo vaišės ir šokiai.

Balto 100-sis skyrius šaukia metinį bendrą skyriaus narių ir tautininkų susirinkimą balandžio 26 d., trečiadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinyje (361 Highland Blvd., Brooklyn). Į šį susirinkimą, be to, kviečiami ir visų lietuviškų organizacijų atstovai. Bus nagrinėjama skyriaus veikla ir sudaryta ateinančioms metams skyriaus vadovybė. Po susirinkimo visi dalyviai bus pavaišinti kavute.

Skyriaus valdyba

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS

25 metų sukakties minėjimas

bus balandžio 29 d.
PLAZA viešbutyje
5 Ave. ir 59 St., Manhattane

— Posėdis 11 val. ryte Savoy salėje. Kalbės bus mumsi GFWC pirmininkė Hermit V. Haugan.

— Priešpiečiai 1 val. Crystal salėje.

— Po priešpiečių — tautiniai šokiai. Šoka N. Y. tautinių šokių grupė, vadovaujama Hadvygos Matulaitienės.

— Gintaro paroda.

VISI KVIEČIAMI ATILANKYTI

Jaunųjų talentų pasirodymą ir pristatymą

organizuoja Lietuvių Bendruomenės apygarda. Toks jaunųjų talentų koncertas bus rudenį. Koncertas rengiamas ryšium su jaunimo metais ir jame galės dalyvauti tik šios apylinkės jaunuoliai. Iš kitur nebus importuojamas jos kitas talentas. Jau dabar kviečiami registruotis pas LB apygardos valdybos vicepirmininką kultūros reikalus Paulių Jurkų. Skambinti jam į Darbininko redakciją — GL 5-7281.

Minima 50 m. Liet. Kat. Moks. Akademijos Sukaktis Balandžio 30 d., sekmadienį, 4 val. popiet, Apiešimo parapijos salėje, Brooklyne, minima 50 m. L. K. M. Akademijos sukaktis. Pagrindinę paskaitą skaitys prof. kun. Stasys Yla. Minėjimo metu bus įteikta J. Brazaiči: Akademijos skirta žurnalisto premija. Bus ir Akademijos leidinių parodėlė, kurioje juos bus galima ne tik pamatyti, bet ir užsisakyti. Meninėje dalyje — Julijos Rajauskaitės-Petrauskienės piano koncertas. Po minėjimo svečiai bus pavaišinti kavute.

KERAMIKOS PARODA KULTŪROS ŽIDINYJE

Dail. Nijolė Savickaitė-Mockienė, kurios įvairių keramikos dirbinių paroda įvyksta šį savaitgalį Kultūros Židinyje, meną (tapybą, vitražus, freską) studijavo Vokietijoje, Staatliche Akademie der Bildenden Kuenste in Stuttgart, ir baigė 1950 m. (Willi Bau-meister mokinė).

Emigravusi į Kolumbiją, 1953-57 m. dirbo kolumbiečių spaudoje ir padarė virš 150 iliustracijų "Cromos" ir kitiems laikraščiams. 1955 m. suruošė savo pirmąją tapybos ir piešinių parodą Luis Angel Arango galerijoje Bogotos mieste. 1970 m. dalyvavo Proexpo parodoje. Paskutiniuosius 10 metų dirba keramikos srityje, turi savo studiją, pavadintą lietuvišku vardu "Akmuo", kurioje jai talkininkauja kita lietuvė — Stasė Sabaitė-Gabriūnienė — ir 6 kolumbiečiai. Kurį laiką dailininkė yra dirbusi su Rekonstrukcion Rural Cogna srityje, ieškodama galimybių pagerinti tos srities puodžių socialinį stovį. Nuo 1969 m. studijuoja Kolumbijos ir Centro Amerikos kraštų vietinių puodžių darbą.

Dail. Mockienės keramikoje, ypatingai papuošimuose, atskleidžia Pietų Amerikos liaudies meno bruožus. Tačiau šiai parodai dailininkė yra sukūrusi darbų ir lietuviškais motyvais. Šalia įvairiausių puikių vazų, dailininkė išstatys dekoratyvinių lėkščių, keramikinių plokščių, papuošalų, peleninių, dėžučių ir kt. Ši paroda bus visiškai skirtinga, ir po eilės tapybos darbų parodų bus tikrai įdomu pamatyti šios lietuviškos dailininkės darbus, o kas norės — ir jų įsigyti. (js)

Parduodamos įvairios knygos: lietuvių kalbotyros, istorijos, biografijos, beletristikos ir kt. sričių. Didelės knygos po 2-4 dol., vidutinės po 1 dol., plokštes po 35 c. Keli pavyzdžiai: Kvickio — Mūsų Lietuva — po 4 dol. tomas; Ereto — Kazys Pakštas — 3 dol.; Lebedžio — Mykalojus Daukša — 2 dol.; Ramono — Kryžiai — 1 dol. Kelios išskirtinos knygos — specialiom kainom, pvz.: Korsako red., Liet. literatūros istorijos chrestomatija — 8 dol. Hans Jensen — Die Schrift, 1969 laida — 15 dol. Pirkti reikia mažiausiai už 30 dol. Skambinti: (212) 386-4151; prisiunčiamas ir knygų sąrašas.

Tėv. Pijus Šarpičkas, O.F.M., iki šiol gyvenęs vienuolyne Bushwick Ave., persikėlė gyventi į Kultūros Židinį. Jis ir toliau rinks aukas ir taip pat padės tvarkyti židinio patalpas.

HAMILTONO AUKURAS PHILADELPHIJOJE IR ELIZABETHE

Aukuras — Hamiltono dramų mėgėjų sanbūris, vadovaujamas neišsėmiamos energijos aktorės Elenos Dauguvietytės-Kudabienės, balandžio pabaigoje atvyksta į J. A. Valstybes. Balandžio 29 Philadelphijoje, Lietuvių Muzikinėje salėje (Lithuanian Music Hall), 2715 East Allegheny Avenue, suvaidins Jurgio Jankaus 3-jų veiksmų dramą "Audronė". Vaidinimo pradžia 7 val. vakaro. Balandžio 30, sekmadienį, Elizabeth, New Jersey, Lithuanian Liberty Hall, 269 Second Street, 4 val. po pietų. Aukuras, išsiilgusiai vaidybinio meno visuomenei, suvaidins Balio Srugos komediją "Dobilėlis Penkialapis".

a.j.j.

HAMILTONO TEATRAS AUKURAS

balandžio 30, sekmadienį, Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second Street, Elizabeth, N. J., pastatys BALIO SRUGOS trijų veiksmų komediją

DOBILĖLIS PENKIALAPIS

Veikalą režisuoja Elena Kudabienė-Dauguvietytė.

Bilietai gaunami pas apygardos ir apylinkių valdybos narius ir prie įėjimo.

Įeinant aukojama 5, 4, 2 dol.

Pradžią 4 v. v. Publika prašoma nesivėlinėti. Vaidinimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB New Jersey apygarda

Ir vėl visi kartu skrendame į

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ IR Į JAUNIMO KONGRESĄ,

įvykstantį

CHICAGOJE

liepos mėn. 1 - 4 d.

- Ekskursiją rengia New Yorko LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS. Skrendame United Airlines Boeing 727 lėktuvu. Lėktuve bus pilnas aptarnavimas, geras maistas, kurį gausite nemokamai.
- Išvykstame iš Kennedy aerodromo liepos 1 d. 6:30 val. rytą į Midway aerodromą, esantį Chicago miesto centre.
- Iš Chicago išskrendame liepos mėn. 4 d. 5:00 val. vakare iš Midway į Kennedy aerodromą.
- Kaina ten ir atgal: Jaunimo Kongreso atstovams ir Tautinių Šokių šventės šokėjams: 79.50 dol., o visiems kitiems: 84.50 dol. (normali lėktuvo kaina į Chicago yra 118.00 dol.). Vietas prašome užsakyti ne vėliau gegužės 8 d., prisiunčiant 40.00 dol.

Rankpinigius siųskite:

"VYTIS"
International Ravel Service
2129 Knapp St.
Brooklyn, N. Y. 11229
Tel. 769-3300

Klemas Budreckas
91-03 117 St.
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 849-0707

- Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis į kelionių agentūrą "Vytis" — Romas Kezys, tel. 769-3300 arba į Atletų Klubo atstovus: Klemą Budrecką, tel. 849-0707 ar adv. Valdą Duobą, tel. 847-4102.

- Jei norite su mumis skristi į minėtas šventes, tai prašom tuojau užsiregistruoti, nes vėliau, kaip ir perėjais metais, gali pritrūkti vietų.

REGISTRACIJOS LAPELIS

Pavardė
Adresas
Tel. Zip